Posamezna številka 10 vinarjev.

Štev. 147. V Ljubljani, v soboto, 30. junija 1917. Leto XLV.

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 26·—
za en mesec „ .. „ 2·20
za Nemčijo celoletno . „ 29·—
za ostalo inozemstvo . „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej .. K 24·—
za en mesec „ .. K 2·—
V upravi prejeman mesečno „ 1·80

Sobotna izdaja:
Za celo leto . . . . . K 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
za ostalo inozemstvo . „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . . po 30 v
za dva- in večkrat . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna petitvrsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Vodstvo S. L. S.

Radi viseče strankine zadeve je treba, da takoj skličem strankino vodstvo.

Pozivljam tedaj vse tiste korporacije, ki imajo po strankinih pravilih pravico nasvetovati člane v strankino vodstvo, da to nemudoma store.

V Ljubljani, 29. junija 1917.

Dr. Ivan Šusteršič
načelnik kranjske S. L. S.

Avstrija koraka na čelu mirovnega gibanja.

Dunaj, 29. junija.

Z gosposko zbornico se ne moremo veliko pečati, ker je to skupina gospodov, ki zastopajo, kakor je dobro povedal dr. Krek, sami sebe. So pa med temi možmi tudi, ki jim ni mogoče odreči priznanja na znanstvenem polju. Zato se primeri, da tudi iz te gosposke zbornice včasih pride kaj, kar zasluži ime: to je ideja!

Profesor dr. Lammasch je znana avtoriteta v kazenskem in mednarodnem pravu ter priznan pacificist. Ta mož je danes govoril v gosposki zbornici in reči moramo, da se njegov govor še lepše bere zraven prazne slame grofa Thuna-Salm, ki še vedno živi v lepih časih iz leta 1914.

Dr. Lammasch se je bavil z **mirovnim vprašanjem.** Povdarja važnost trenutka za zunanji in notranji mir. Kar nam je v inozemstvu največ škodovalo, je bilo naziranje, da Avstrija zatira svoje narode, vsled česar mora propasti. Ti predsodki so bili tudi med vzroki vojske. Kdor te predsodke podpira, škoduje Avstriji, zavlačuje vojsko. Vse moramo storiti, da bo parlament delal. Nastopiti moramo proti vsem tistim, ki na tihem ribarijo za oktroaji. Najsi bi bili oktroaji po vsebini še tako upravičeni, kot oktroaji so škodljivi na zunaj in znotraj.

Ena najvažnješih določb vsake mirovne pogodbe je **amnestija,** ki s pajčolanom pozabljenja zagrne preteklost. Taka amnestija ni potrebna le za mednarodni, marveč tudi za narodni mir.

Po dolgem času takozvanega ex lex stanja moramo zahtevati, da se zopet uveljavi ustava in zakon. V teku treh let moraličnega stradanja, smo šele spoznali vrednost ustave. Zato ne moremo odobravati nasveta, ki ga je dala vlada cesarju, naj ne priseže na ustavo. Ustava je sicer potrebna reforme, a ta je v zvezi z mirovnim vprašanjem. Avstrija je država več narodov. Temu stališču odgovarja pred vsem **svoboda, samouprava in samoodločba narodov.**

Zavzema se za personalno avtonomijo.

Narodnostna ideja je ideja svobodnega pokreta. Stari Rim je zveznim narodom — to niso bili podvrženi — pustil mnogo njihovih posebnosti, da celo pravic, le vojni in denarni davek so morali plačevati. In v novejšem času je država, ki se seveda na njo le neradi sklicujemo za vzgled, ki pa je šla vsem drugim državam z dobrim vzgledom naprej: Anglija. Kje je njena moč? V dominijih, v Kanadi, južni Afriki, Avstraliji, kjer je centralna sila najšibkejša. In kje je Anglija najšibkejša? Tam, kjer je centralizem najhujši: Na Irskem in v Indiji. Marija Terezija, največja vseh avstrijskih vladarjev, je Avstrijo bolje poznala ko njen ženialni, ali premalo praktični sin.

V nadaljnem govoru se peča z vprašanjem, kako zagotoviti trajni mir: Aneksije niso več prava politika v času, ko so se narodi zbudili. Mir brez aneksij pa ne izključuje strategičnih mejnih poprav ter izmenjav ozemelj po obojestranskem dogovoru in s privoljenjem dotičnih narodov. Dalje je proti politiki oboroževanja. Treba je sklepati pogodbe, ki vežejo države, da se oboroževanje zmanjša in mednarodni spori mirno poravnajo. Na tem imajo interes vsi narodi sveta. In to bi bil morda edini dobiček te grozepolne vojske, vojni dobiček, ki bi se ga ne držala kri narodov in prokletstvo človeštva, marveč zmaga krščanstva, ki sicer vsi o njem govore, a malo njih se po njem ravna, zmaga krščanstva v smislu prizadevanj papeža Benedikta XV.

Ko bi velesila, katere moč se je ravno v tej vojski izkazala, prostovoljno, jasno in nedvoumno ter brez pridržkov postavila program: **Mir brez aneksij, omejitev oboroženja, enakopravnost narodov, mirna poravnava bodočih mednarodnih sporov,** bi s tem storila najboljši korak v dosego častnega in trajnega miru. Če bi se vlade drugih držav obotavljale, ljudstvo bi jih prisililo v to. Državi, ki razvije prapor miru v tem smislu, bodo sledili narodi te in in one strani. **Le Avstrija more biti ta velesila.** Naš veliki zaveznik je preveč izpostavljen nezaupanju, ljubosumju in sovražnemu javnemu mnenju inozemstva. Zakaj pa je lord Cecil ravno te dni izjavil, da si Anglija rešitve avstrijskega vprašanja ne misli nujno v razbitju Avstrije — možna je z angleškega stališča še druga ugodna rešitev. Zaupam v modrost in človekoljubnost cesarjevo, da bo Avstriji dano, doseči to moralično zmago. Bog obvaruj našega državljanskega cesarja, in kmalu kakor upamo, našega mirovnega cesarja!«

Iz nemških ust — čudovite besede in edino zdravilo našega časa.

Mirovna razprava v državnem zboru.

(Seja dne 28. junija 1917.)

Danes je bila zbornica soglasno ene misli: Vlada jo je z včerajšnjo svojo več ko nerodno izjavo strahovito polomila. Celo zelo trezni in vedno mirni lojalni poslanci so izjavljali, da kaj takega niso pričakovali ter da jih je vladina izjava zadela kot pest v obraz. Ko bi ministrski predsednik ne bil izrecno izjavil, da govori v dogovoru in imenu zunanjega ministra, bi moral človek misliti, da je izjavo sestavil kak dnevni pisarček s šibko ljudskošolsko izobrazbo. Tako pa je vsaj javnosti naravnost nerazumljivo, kaj je gotovim ljudem butilo v glavo, da izdajajo take izjave. Prav dobro je ta protislovja osvetlil v svojem današnjem govoru dr. Rybař v imenu Jugoslovanskega kluba. Šaljivci, ki jih vkljub žalostnim razmeram celo v parlamentu ne manjka, so danes raznesli, da se je dr. Seidlerju primerila v včerajšnji izjavi neljuba pomota. Ko je Seidler vprašal Czernina za svet, kaj naj odgovori, mu je ta vrgel na papir nekaj misli, »šlagerjev«. Te misli naj bi ministrski predsednik lepo obdelal, kakor se spodobi in v lepi obliki povedal v zbornici. Seidler pa je zamenjal koncept in mirno prebral, kar je bilo namenjeno le njemu v poduk. — Stvar pa ni tako smešna, marveč bridko resna. Vse se zaveda, da je vlada napravila veliko napako, ki bo nam najbolj škodovala zunaj. In najbolj žalostno pa je to, da bodo — no, recimo — neprevidno ali nerodnost — drugih trpeli najbolj tisti, ki niso nič zakrivili in ki bi imeli dovolj soli v glavi, da bi bili pravo pogodili, če bi jih bil kdo vprašal. Baje je tudi tej nerodni vladini izjavi pripisovati, da je cesar danes nenadoma poklical k sebi parlamentarne voditelje: Izmed Jugoslovanov je bil danes pri cesarju vitez Pogačnik. Veliko zadoščenje je vzbudila cesarjeva izjava napram poslancu Hauserju, da hoče skleniti mir čimpreje mogoče.

Ukrajinski govornik.

Pri današnji razpravi je govoril prvi Ukrajinec (socialni demokrat) poslanec Wityk, ki je dejal, da po včerajšnji izjavi pri nas nima nihče nobene besede, ne ljudska armada, ne ljudstvo, ne parlament. Ljudstvo mora mirovno vprašanje samo vzeti v roke. Diplomacija se ne zaveda, da vojska danes ni več boj za meje, marveč da je tu že začetek preobrata. Ko bo grof Czernin šel na mirovni kongres, tam ne bo imel tako prijetnih uric, kakor so bile leta 1815 na dunajskem kongresu. Ruski delavski svet je sklenil stopiti v pogajanja le z demokracijo vseh narodov. Tudi Ukrajinci se bodo udeležili tega splošnega narodnega mirovnega kongresa. Zahtevajo svobodno Ukrajino. Naša zbornica je sklicana le zato, da so odprli doslej zaprte ventile in jo bodo poslali domov, če se jim bo zdelo. Tega pa narodi ne smejo dopustiti, marveč zahtevati, da parlament in narodi v tem parlamentu odločajo o vojnih smotrih.

Cesar in mir.

Krščanski socialec Hauser pravi, da ni nobena debata vzbudila toliko zanimanja kot mirovna razprava. Parlament se mora vedno tako obnašati, da vsakdo vidi resno željo po miru. Vladina izjava gotovo ni bila spretna. Tudi zunanji urad se mora naučiti, kako se občuje s poslansko zbornico. Da mi v tej zbornici govorimo o miru, ni to od strani zunanjega ministra nobena usluga, ki bi jo bil on storil nam. Saj mi itak vemo, kaj je zapisano v državnih temeljnih zakonih, tega nam ni treba šele razlagati. Seveda so dejanja grofa Czernina boljša kot njegove besede. On se resno trudi za mir. — Mirovna prizadevanja v zbornici imajo močno ozadje v našem plemenitem gospodu in cesarju. **Njegovo Veličanstvo hoče mir kakor hitro mogoče.** Naš cesar je mirovni cesar in želim, naj bi se plemenita želja našega mirovnega cesarja kmalu uresničila.

Nato govori zastopnik Jugoslovanov dr. Rybař.

Govor dr. Rybaža.

Pisatelj dr. Brückner pravi v predgovoru k neki vojni brošuri, da je sedanja vojska — vojska razočaranj. Tako bridko razočaranje smo doživeli včeraj in z nami vsa monarhija in morda celi svet, le da je v sovražnih deželah to razočaranje bilo prijetno presenečenje. (Res je!) Ko je pred nekaj meseci na vzhodu vzplamtel strašni plamen revolucije, ki je v brezprimernem zmagoslavnem poletu uveljavil demokratično misel ter v najkrajšem času prevrgel stoletja stari prestol samodržkega carja Rusov, tedaj je tudi naša, sicer tako svetu odtujena diplomacija odprla svoja trdno zaprta okna ter spustila v svoje prostore svežega zraka. Tedaj je naša diplomacija, naš zunanji urad, zmago demokracije prijazno sprejel, pozdravil in takorekoč oficijelno priznal. Da še več! Če so naše informacije prave, je zasluga ravno zunanjega urada, da smemo tu zborovati, da je sklican državni zbor. Še več se je zgodilo! Habsburžan, pač prvi Habsburžan, je v slovesnem dokumentu, v prestolnem govoru izjavil, da hoče vladati v duhu prave demokracije. In sedaj primerjajte s temi izjavami včerajšnjo izjavo, ki jo je naš ministrski predsednik podal v imenu in kot zastopnik zunanjega ministra. Kratko povedano, pravi zunanji minister, v zadevah miru in vojske imajo narodi in njih zastopniki molčati, odločitev o miru in vojski je odvisna izključno od monarhove volje. Kakor je to od neke strani bilo že povdarjeno, je stvar formelno pravilna, če so hoteli povdariti dejstvo, ki izhaja iz državnih temeljnih zakonov — toda le formelno je pravilna. V stvari sami pa ni pravilna. To dokažem pozneje. Ampak kako se sklada s tem duhom prave demokracije, o kateri je govora v prestolnem govoru (odobravanje), če imajo narodi dolžnost le molčati, ko gre za njih najvažnejše, najbolj krvave interese? Zunanje ministrstvo pa je v protislovju tudi s samim seboj, ugovarjalo si je samo sebi in samo sebe dementiralo. Gospodje se bodo gotovo še spominjali na — skoro bi rekel — slovesno izjavo z dne 14. aprila. Tedaj je korespondenčni urad bil pooblaščen, objaviti naslednjo izjavo:

»Vlada avstro-ogrske monarhije je dobila na znanje izjavo provizorične ruske vlade, priobčeno dne 11. aprila t. l. Povzela je iz nje, da Rusija nima namena, vladati nad drugimi narodi, jemati jim njihovo narodno dedščino in zasedati siloma tuje ozemlje, marveč da hoče trajnega miru na podlagi pravice narodov, da si sami določijo svojo usodo. (Čujte! Čujte!) — Avstro-ogrska vlada je iz tega razvidela, da hoče provizorična ruska vlada doseči smoter, ki se krije z onim (Čujte! Čujte!), ki ga je označil c. in kr. zunanji minister v svojem interviewu kot vojni smoter avstro-ogrske monarhije.«

Izjavo zunanjega ministra je včeraj gospod poslanec Seitz zavrnil s tako plamenečim protestom, da bi le oslabil vtis teh njegovih izvajanj, če bi mu še kaj dodajal. Toda potrebno se mi zdi na podlagi znanstvene knjige dokazati, da naziranje zunanjega ministra, ki je je podal v tej izjavi, ne odgovarja mnenju tudi mirnih znanstvenikov in navajam moža, ki ni na glasu revolucijonarnega pisatelja, marveč se večkrat celo preveč približuje stališču gotovih državnikov. To je Tezner v svoji knjigi »Der Kaiser« (Cesar).

Govornik nato navaja citate iz Teznerjeve knjige, ki pravi, da tudi teh cesarjevih pravic — sklepati mir in napovedati vojsko — ni smatrati tako, da bi se vladar pri tem ne imel ozirati na ljudstvo in njegove zastopnike. »Državni zbor ima pravico izražati svoje mnenje v primerni obliki tudi napram aktom cesarjevim.«

Prepričan sem, da naziranje včerajšnje izjave ravno z ozirom na besede prestolnega govora ne odgovarjajo niti stališču našega cesarja. Prepričani smo, da naš vladar, naš mladi cesar, ki si je tako hitro pridobil simpatije narodov, noče vladati po vzgledu samodržkih vladarjev, ampak da hoče biti ljudski cesar. Take izjave pa mu niso v uslugo. (Pritrjevanje in ploskanje.) Da, celo prepričanje bi izrazil, da niti zunanje ministrstvo ni tako hudo mislilo. Stvar si razlagam tako, da je te — milo rečeno — nerodne izjave kriva odtujenost zunanjega ministrstva, ki je tuji parlament in svet. Minister, ki ni odgovoren, se ne meni za ljudstvo in parlament. Francoskemu ali angleškemu zunanjemu ministru bi se to gotovo ne bilo primerilo, ker mora računati z razpoloženjem ljudstva. To je tudi dokaz, da s sedanjo ustavo, z delegacijami in neodgovornim skupnim zunanjim ministrom ne pridemo dalje. Če hočemo Avstrijo na novo preurediti, moramo tudi to spremeniti. (Živahno odobravanje.) Če pa se motimo in če je bila izjava res tako mišljena, je potrebno, da danes jasno in odločno povemo, da narodi danes niso več objekt, marveč tudi subjekt vladanja. (Živahno odobravanje.) In posebno z jugoslovanskega stališča izjavljam čisto odkrito, da si pravic samoodločbe ne damo vzeti. (Pritrjevanje) in da bi vlada, ki bi te pravice ne priznavala, tudi v tej zbornici sploh ne dobila večine. (Pritrjevanje.)

Nato se govornik peča z izjavo nemških nacionalcev, ki jo je podal dr. Stölzl. Spominja Nemce na l. 1848., ko so se borili proti absolutizmu, čegar posledice v tej vojski zagovarjajo.

Dr. Stölzl je dejal, da ima država pravico živeti in vsled tega pravico, v slučajih sile izdajati take odredbe. Toda tudi narodi imajo pravico živeti (Veliko odobravanje) in jim logično gre potem tudi pravica, v slučaju sile rabiti moč. (Živahno odobravanje.) To ni le moja teorija, marveč tudi teorija naših državnikov, ki so priznali pravico ruske revolucije. Če to pravico priznate Rusiji, jo morate dosledno tudi povsod drugod. (Živahno odobravanje.)

Ali se hoče nemški narod istovetiti z izjavo dr. Stölzla? Na tak način je sporazum in mir med avstrijskimi narodi nemogoč, kar pa je nujno potrebno, če hočemo doseči zunanji mir. (Veliko odobravanje.)

Miru — menim — ne želi nihče bolj ko jugoslovansko ljudstvo. Ni ga danes Jugoslovana, ne to ne onstran državnih meja, ki bi ne koprnel po miru. Jugoslovani smo gotovo bili bojevit narod do zadnjih časov, to so povzročile razmere in zgodovinski razvoj. Toda dovolj krvi smo prelivali, dovolj krvi za se in pa druge. Sedaj hočemo enkrat mirnega dela. Mi, ki smo čitamo, da je sestavljena »auf Grund von toliko časa bili trdni zid proti poplavam azijskih tolp, med tem, ko se je zapadna Evropa mirno razvijala ter si tvorila svojo kulturo. hočemo tudi enkrat mirno delati, da razvijemo svojo kulturo. (Živahno odobravanje.)

Grozote vojske niso nikogar boli za-

dele ko nas Jugoslovane. Poljska in rusinska mesta še stoje, in v njih se razvija še živahnejše življenje ko pred vojsko. Pa pojdite na Balkan, v sovražne dežele, Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in videli boste, da so od nekoč cvetočih naselbin, vasi in mest ostale le podrtije. To se ni zgodilo radi vojne potrebe, marveč pri nas so opustošile vse lastne oblasti svojevoljno, ki so divjale proti vsemu, kar nosi slovansko ime in to na način, kakoršnega Evropa še ni videla od bitke na Kosovem polju. Kam pridemo? Mož je ločen od žene — otroci, mladeniči in starci so odpeljani v ujetništvo, ki spominja na grške in rimske čase. Omenjam le, da so iz Niša in okolice odpeljali Bolgari nič manj ko 30.000 Srbov v Malo Azijo. Uničevalni in iztrebljevalni boj se bije zoper nas. In zato se obračamo na našo vlado in vlade ententinih držav, naj v interesu ohranitve Jugoslovanstva napravijo konec temu divjanju in prelivanju krvi. Ententa pravi, da se bori za to, da reši Srbijo. Srbijo morda boste rešili, a Srbov in Jugoslovanov ne boste rešili, ker ne bo nikogar več, ki bi se mogel veseliti blagoslova miru.

Da se taka strašna vojska, ki pomeni stanje najhujšega barbarstva, ne ponovi več, je potrebno, da o vojski in miru ne odloča le eden, marveč narodi. Demokracija je na potu ne le v Rusiji, marveč tudi v osrednjih državah. Demokracija bo pomagala in nam prinesla trajni mir. (Veliko odobravanje in ploskanje. Govorniku častitajo.)

Naslednji govornik je poslanec Londzin, šlezijski Poljak; dalje Sommer (nemški nacionalec), ki se prepira s socialisti in obsoja vladino izjavo, češ, da je stilistično pogrešena; in Ukrajinec Trylovskij, ki se peča s Poljaki ter zahteva avtonomijo za Ukrajince.

Katoličani naj slede papežu v mirovnem prizadevanju!

Govornik krščc. socialcev Mataja se pridružuje izvajanjem poslanca Stojana in Hrubana ter pravi, da je treba apelirati na **katoličane celega sveta, naj slede pozivu sv. Očeta.** Izjava ministrskega predsednika je bila ponesrečena. Trših kamnov ljudstvu še nikdar niso podajali mesto kruha. Niti enega stavka priznanja ne obsega vladina izjava. Toda gospoda ministrski predsednik in zunanji minister se nahajata v težki zmoti, če menita, da pravo samoodločitve narodov ni v zvezi z mirom. To pravo je geslo sedanje vojske in čas je, da ta kamen spravimo s pota. Zmota pa je tudi, če vlada misli, da bo sama določala svoj program. Ta program določajo razmere, ki se ne menijo za namene in meje posameznih vlad. Če pa ne pride kmalu močna vlada, kmalu ne bo rešilne poti iz tega vrveža.

Govorili so še dr. Bugatto (Italijan), Cziakowski, Dembinski, nakar je bila razprava končana. Glavni govornik Heine se je odpovedal besedi. Prihodnja seja bo v torek 3. julija.

Interpelacije.

Poslanec Jarc je vložil interpelacijo radi konfiskacije dr. Krekove brošure: »Die Slovenen und Kroaten«, ki je lanskega leta izšla v Jeni na Nemškem. Brošura ima namen seznanjati Nemce z razmerami med Jugoslovani. Toda nemško armadno vodstvo je brošuro zapleniło. Nato seveda je bila brošura tudi pri nas zaplenjena. Tako počenjajnje je nespametno, ko je vendar jasno, da Nemci sami žele spoznati ta vprašanja, ki so — saj v Avstriji — težišče notranjih in zunanjih problemov. Še bolj nespametno pa je tako ravnanje, če pomislimo, da je dr. Krek tiste misli, ki jih vsebuje brošura, in zraven še precej več, mogel nemoteno objavit v članku o jugoslovanskem vprašanju, ki ga je prinesla majnikova številka nemške revije »Süddeutsche Monatshefte«.

Odsek za zopetno zgradbo in prenovitev po vojski porušenih krajev.

Za podnačelnika tega odseka je izvoljen poslanec Fon.

Justični odsek razveljavil vladno § 14 naredbo glede vojaških sodišč.

Poročevalec dr. Ofner je predlagal, da se razveljavita obe cesarski naredbi z julija in novembra 1914, ki določata, da smejo vojaška sodišča soditi civilno prebivalstvo. — Predlog je bil soglasno sprejet. Nemci so se glasovanju umaknili.

Vladni komentar k mirovni izjavi ministrskega predsednika dr. pl. Seidlerja v avstrijski zbornici.

Dunaj, 30. junija. (Kor. ur.) Današnji »Fremdenblatt« prinaša uvodni članek, ki razpravlja o mirovnem vprašanju in o samoodločbi narodov ter podaja veliko komentiranemu odgovoru ministrskega predsednika v seji dne 27. junija sledeče pojasnilo:

Besede ministrskega predsednika pl. Seidlerja so bile naperjene proti vmešavanju sporazuma v naše notranje razmere, razume se pa samoobsebi, da niso bile naperjene **proti pravicam naših lastnih narodov, sodelovati za sklep miru in za preureditev našega notranjega državnega reda.** Odgovor je imel značaj obrambe proti sovražnim napadom na naše državno življenje, ni pa hotel napadati naše lastne ustavne ureditve. Če razumemo v tem smislu opazko o pravici krone, sklepati mir, pomeni to, da je v razmerju do naših sovražnikov volja monarha na podlagi ustave in samoobsebi umevne odgovornosti skupne vlade po vladarju izražena, ne sme pa biti omejena z izrazom: »samoodločevanje narodov«, ki je pri sporazumu tako priljubljen.

Kakor je razvidno iz ponovnih izjav skupne vlade, je bila vodilna smer izjave ministrskega predsednika, doseči zaželjeni, častni mir v popolnem sporazumu z narodi Avstro-Ogrske. V prepričanju, da moramo biti v mirovnem vprašanju vsi ene misli, ni hotela vlada staviti nobene ovire sodelovanju postavnega zastopstva narodov na polju mirovnega problema. Junaštvu naše armade in požrtvovalno zadržanje naših narodov v zaledju sta našla pri vseh merodajnih činiteljih državnega vodstva popolno vpoštevanje in najglobokejšo hvaležnost. Jasno je, da pričakuje vlada po teh junaških činih popolnoma mirno sodelovanje narodov in soodgovornost parlamentov za dosego miru, onega miru, ki naj zajamči narodom trajen mir, jim zagotovi svoboden razvoj in pot do blagostanja.

Posvetovanja ministrskega predsednika Seidlerja.

»Narodni Listy« poročajo: V torek, dne 26. t. m. je pričel ministrski predsednik dr. pl. Seidler že ob 8. uri zjutraj v parlament in se je posvetoval s predsednikom Jugoslovanskega kluba dr. Korošcem in članom parlamentarne komisije zastopstva Jugoslovanov dr. Krekom. Nato se je posvetoval dr. pl. Seidler s predsednikom Češkega Svaza poslancem Stanekom.

Poslanci pri cesarju.

Dunaj, 29. junija 1917.

V četrtek so bili zastopniki posameznih parlamentarnih strank nenadoma poklicani k cesarju v Laxenburg. Od »Jugoslovanskega kluba« je bil sprejet od cesarja vitez Pogačnik, ki je danes zopet pri cesarju kot član predsedstva državnega zbora.

Danes je bil sprejet od cesarja tudi član Jugoslovanskega kluba profesor Spinčić. Kakor čujemo, se želi vladar od njega informirati o jugoslovanskih zadevah in tudi **o Bosni in Hercegovini.**

Od Čehov je bil sprejet včeraj poslanec Stanek, ki je bil izredno zadovoljen. Izražal se je v parlamentu o svojih vtisih pri cesarju: **Zelo sem zadovoljen. Imamo res ljudskega cesarja.«**

Avdijence so gotovo v zvezi s sestavo bodoče vlade. Cesar se hoče sam informirati o željah narodov. To priliko pa je tudi porabil cesar, da iznova izjavi svojo željo po miru, posebno z ozirom na nesrečno vladino izjavo prejšnjega dne.

Vitez Pogačnik je poročal cesarju o političnem naziranju »Jugoslovanskega kluba« in njegovih zahtevah po narodni avtonomiji. Glede rekonstrukcije vlade je izjavil Pogačnik, da bi Jugoslovani ne bili zadovoljni z ministrom brez portfelja, marveč da Jugoslovani zahtevajo resortnega ministra in naj bi se po ogrskem zgledu eventuelno število resortnih ministrov pomnožilo.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 28. junija. (Kor. ur.) Ministrski predsednik dr. Seidler se je predstavil gosposki zbornici in je podal enako izjavo kot v poslanski zbornici. Nato je pričela zbornica debato o adresi na cesarja, kot jo je sestavila tozadevna komisija. Zbornica sprejme z živahno pohvalo in ploskanjem načrt adrese. Adreso bo predložila deputacija, obstoječa in sestavljena iz predsedništva zbornice in iz članov adresne komisije. Volitev v delegacije se izvrši v prihodnji seji. Sklep poslanske zbornice o podaljšanju mandatov se izroči stalni politični komisiji. Nato preide zbornica k proračunski debati. Govorijo člani gosposke zbornice Plener, Pininski, Sieghart, dr. Lammasch, Thun - Salm, vitez Bilinski in grof Auersperg.

Dunaj, 29. junija (Kor. ur.) Knez Lobkovic razpravlja o posameznih žalostnih slučajih v armadi, kjer so posamezniki s svojim zadržanjem škodovali celokupnemu narodu. Obrača se proti osvobodilnemu programu entente. Govori nato baron Aehrenfels o kmetijstvu posebno v razmerju do Ogrske.

K besedi se oglasi poljski knezoškof Teodorowicz. Sklicuje se na izjavo generala Dillerja, da ni mogoče govoriti o izdajstvu poljskega naroda. Če govorijo Poljaki o narodnem združenju enotne Poljske, ni še to nelojalnost in izdajstvo nasproti monarhiji. Govornik napada ostro Nemčijo in povdarja, da ni vseeno, če bo Poljska priklopljena Avstriji ali Nemčiji. Radi posameznih ostrih izrazov, posebno glede razmerja do Nemčije, pokliče predsednik knez Fürstenberg govornika k redu in zavrača odločno njegove trditve. Generalni polkovnik Dankl naglaša, da ni našla armada pri poljskem uradništvu in poljskem ljudstvu vselej podpore. Celo posamezne okrajne glavarje so morali disciplinirati radi sovražnega zadržanja nasproti četam.

Dr. pl. Bilinski opozarja, da bi uradništvo lahko boljše postopalo z ljudstvom.

General baron Diller polemizira proti izvajanjem kneza Auersperga, ki očita Poljakom izdajstvo. Govornik se je mudil dve leti in pol na bojišču, a ni doživel nobenega slučaja izdajstva.

Govorijo še Guttmann, dr. Fořt, knez Bawrinski, knez Auersperg in dr. pl. Korytowski.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 27. junija. (Kor. ur.) Grof Andrassy je nastopil ostro proti Čehom. Povdarjal je, da so Čehi vrgli sedaj v avstrijskem parlamentu krinko raz obraz in da so nastopili sedaj javno s svojimi blaznimi zahtevami. Deklaracije Čehov v zadnjih sejah avstrijske zbornice pomenijo Ahilovo peto monarhije. Andrassy naglaša: V okvirju monarhije je narod, ki ima skomine po naših krajih. To dejstvo je zmožno, če se bo razvijalo v tej smeri, popolnoma omajati trdna tla dinastije. Andrassy opozarja, da je za Ogrsko in za zaveznike Ogrske povzročila brezparlamentarna doba velikansko škodo. Tudi dejanje dr. Adlerja je težak simptom za brezparlamentarno dobo v Avstriji. — Ministrski predsednik grof Esterhazy izjavlja med drugim: Kar se tiče napadov od strani Čehov v avstrijskem parlamentu, naj bo zbornica prepričana, da ne simpatizuje noben odgovoren činitelj niti oddaleč s temi neodgovornimi elementi. Vlada bo vedela v obrambi enotne ogrske nacionalne države pokazati ono moč, ki jo lahko sme pričakovati nerazdeljeno javno mnenje Ogrske. — Nato se sprejme štirimesečna idemnitetna predloga v smislu sklepa finančnega odseka z 141 proti 127 glasovi.

Zbornica razpravlja o podaljšanju ogrsko-hrvatske finančne nagodbe.

Grof Štefan Tisza se izjavi proti radikalni volilni reformi na Hrvatskem, in sicer z ozirom na nevarnost, da bi utegnila nova volilna reforma kaliti bratska čuvstva madžarskega in hrvatskega naroda. Predloga o nagodbi se sprejme.

Novi hrvaški ban.

Budimpešta, 29. junija. (. u.) »Magyar Tudosito« poroča z Dunaja: Cesar je zaslišal danes v avdijenci ogrskega ministrskega predsednika grofa Morica Esterhazyja. Na predlog ogrskega ministrskega predsednika je imenoval cesar za bana Hrvatske, Slavonije in Dalmacije bivšega višjega stoliškega predstojnika poslanca Antona Mihalovića. Novi ban bo danes ob pol 5. uri popoldne v Laxenburgu prisegel.

Dunaj, 29. junija. Novega bana je cesar po zaprisegi sprejel v posebni avdienci. Rojen je bil novi ban l. 1868. Obiskoval je gimnazijo v Osjeku; vstopil je na to v dunajsko Terezijanišče. Prvi dve leti je pravosodje poslušal na Dunaju, pozneje je studiral v Gradcu, kjer je tudi napravil zadnji dve državni izkušnji. Leta 1898. je vstopil v stoliškoupravo v Osjeku. V Dolnjem Miholjcu je bil izvoljen prvič za poslanca v hrvatski sabor, ki ga je tudi odposlal v ogrski državni zbor. Novi ban pripada hrvatsko-srbski koaliciji. Nasproti nekemu časnikarju je izjavil novi ban: Ne želimo drugega, da se kakor dozdaj, tudi v bodoče ohrani čista nagodbena postava med Hrvatsko, Slavonsko in Dalmacijo z Ogrsko. Obljubilo se nam je tudi, da bo tako ostalo. Kar se tiče načrtov grofa Esterhazyja o volilni reformi, je novi ban izjavil: Hrvatski sabor je že pred leti pozval vlado, naj predloži demokratično volilno postavo temeljem enakosti in splošnosti. Zdaj, ko se povsod opazuje demokratiziranje, je upati, da se bo tudi svoječasni sklep hrvatskega sabora izvedel.

O novi letini na Hrvatskem je izjavil, da krušno žito prav dobro kaže in da se brezpogojno pričakuje dobra letina, če ne bo slabega vremena.

Prostozidarstvo.

1717—1917.

(P. Marijofil Holeček.)

Prostozidarstvo slavi letos dvestoletni jubilej svojega »vzvišenega kulturnega« delovanja.

Dne 24. junija je preteklo namreč 200 let, odkar so se cehi »prostozidarjev« prelevili v lože »prostozidarjev« in zamenjali zidavo pravih templjev z zidavo simboličnega templja — človečanstva. Ta dan 1717 je bil namreč izvoljen prvi veliki mojster angleške velike lože: Anton Sayer (London).

Ker deluje framasonstvo v duhu, ki naravnost nasprotuje krščanskemu svetovnemu naziranju, je gotovo umestno, da si to Cerkvi in državi nevarno družbo vsaj v glavnih potezah ogledamo.

O začetku prostozidarstva krožijo različne vesti, ki pa ne vzbujajo bogve koliko verjetnosti. Prostozidarski zgodovinar Findel trdi, in to je tudi najbolj naravno in dosledno, da se je sedanje prostozidarstvo razvilo iz zadružništva nekdanjih »prostih zidarjev« po poklicu, ki so se zbirali v cehih. Član takega ceha, ki je užival mnogo prostosti in predpravic, je mogel postati le prost in pošten državljan — zidar po poklicu. Ti cehi prostih zidarjev so se pojavili v začetku srednjega veka. Načeloval je cehu mojster, ki je imel tudi sodno pravico. Žive priče umnosti in delavnosti prostih zidarjev so veličastne stavbe, s katerimi se lahko ponaša srednji vek. Proti koncu srednjega veka so pa ti cehi izgubili svoj glavni namen in pomen. Jeli so pešati in izumirati. Vendar so se ohranili na Nemškem, prav posebno pa na Angleškem do srede 17. stoletja. Da bi ta stara institucija popolnoma ne prenehala, so začele prvotne zidarske lože sprejemati tudi člane, ki niso bili zidarji po poklicu. Imenovali so jih »massons accepted«.

Lože so zasledovale sedaj izključno zabavni namen.

Nad Angleško so viseli v 16. stoletju črni oblaki političnih in verskih bojev, ki so izbruhnili z vso močjo in besnostjo proti Rimu in Stuartom in ki so prevrgli ves takratni državni in družabni red. V tem kritičnem položaju se je nesrečna vladarska hiša Stuartov začela naslanjati na lože in se jih posluževati kot agitacijskega sredstva v boju s političnimi nasprotniki. Zato je lože vpeljala tudi v posamezne polke. Nastale so polkovne lože. Oranžisti so zbirali okoli sebe v isti namen lože, ki naj ib jim pomagale v boju s Stuarti in Rimom. Tako sta nastali dve nasprotni si struji framasonstva.

Poleg politike je na daljni razvoj prostozidarstva vplival v prvi vrsti deizem, ki je s svojim evangelijem o absolutni avtonomiji človeka v duševnem in nravnem, pravnem in političnem, družabnem in državnem redu kmalu (1660—1730) prekvasil ves kulturni angleški svet. Umevno je, da je novi duh zavladal tudi v ložah, kamor so ga zanesli častni udje, ki so si vsled višje omike in večjega števila kmalu pridobili nadvlado nad prvotnimi zidarji.

Razloček med »starini« in »mladini« se je vidno manjšal. Ločilo je »jakobitske« in »oranžistovske« lože samo še vprašanje o dolžnosti vere v Boga. A tudi ta brezdvomno načelni kpor ni mogel preprečiti končnoveljavne spojitve obeh struj v »z d r u ž e n o v e l i k o l o ž o a n g l e š k o« (1813).

V Londonu je torej stekla zibelka svetovnega prostozidarstva. Odtod se je v kratki dobi nekaterih desetletji razširilo framasonstvo po vsem svetu v mogočno, dobro organizirano, skrivno družbo (24.000 lož in nad 2 milijona udov), katero je prostozidarsko glasilo »Acacia« (Pariz) v štev. 65. leta 1908. sledeče definiralo: Framasonstvo je cerkev, ki nasprotuje katoličanstvu; je cerkev svobodne misli, ki nasprotuje dogmatični cerkvi!« Skala, na katero je sezidana ta cerkev svobodne misli, pa je konstitucija iz leta 1723. Ta konstitucija, katero je sestavil Anderson, zameta v prvem členu vsako dogmatično vero in priznava le univerzalno — katoliško — vero, v kateri najdejo zavetje vsi ljudje brez razločka narodnosti, vere in plemena. V drugem členu pa poudarja načelo: »Narod je prvi vladar, suvêren.«

Cilj, za katerim stremi framasonstvo, je a t e i s t i č n a s v e t o v n a r e p u b l i k a. Da bi pa dosegla ta cilj, je napovedala ložaCerkvi in monarhiji, oltarju in prestolu, brezobziren boj. Razkristjanjenje vsega, socatlnega in političnega, zasebnega in javnega življenja, pa naj olajša loži boj in pripravi pot k zmagi.

Framasonstvo sicer tega noče priznati. A zgodovina Cerkve in revolucij nam kaže ložo v tej pravi luči. Zato je rimska stolica že opetovano svarila državnike in kristjane in jih opozarjala na nevarnost framasonstva. (Klement XII. l. 1738, Benedikt XIV. l. 1751; Pij VII. l. 1814 in 1821; Pij VIII. leta 1829; Gregor XVI. leta 1832; Pij IX. leta 1846; Leo XIII. leta 1884.)

In rimski papeži se niso motili. Frančišek Crispi potrdi to z besedami: »Šli smo v Rim, da bi podrli 1800 letno drevo katoličanstva.« Še jasnejše pa se izrazi Ads. Lemmi v okrožnici iz leta 1887: »Dan, ko je bila strta svetna oblast papeža, je izključno dan prostozidarstva.«

A boj lože velja tudi monarhiji, ki je po mnenju prostozidarstva drugi zadržek »svetovne republike«, katero hoče loža udejstviti s pomočjo revolucij. Brat Chiossone je v loži »Sodaliraté« (1907) sam to priznal, ko je rekel: »Prekucijska podjetja, ki so se vrstila od leta 1821. naprej, so delo prostozidarstva.« Španski profesor Morayta je na ložinem shodu v Parizu (1900) izjavil: »Španska republika bo mogla kmalu pozdraviti francosko.« Znano je, da vla[illegible] dajo v Lizaboni masoni in da so bili v m[illegible] doturškem komiteju sami vneti pros[illegible] zidarji. In v naši monarhiji so se čule

za — Petöfi — Budimpešta) besede: »Monarhična izmišljotina je podobna verski dogmi, kateri se veruje iz praktičnih razlogov, čeprav naravnost nasprotujejo resnici!«

Kdor nepristransko presoja delovanje framasonstva v zgodovini človeštva, pride do prepričanja, da je framasonstvo društvo, ki pod plaščem »kulture in človekoljubja« zelo uspešno deluje socialno in politično za uresničenje svojega cilja. To nevarnost, ki preti prevreči ves dosedanji državni in družabni red, so spoznali poleg Cerkve tudi posamezne države in so to mednarodno družbo prepovedale. Tudi v avstrijski državni polovici framasonstvo ni državno dovoljeno. A kljub prepovedi uživa loža v naši domovini toliko prostost, da je brat Widrich Robert očitno rekel v loži »Pionier« (Dunaj): »Precej višje, kakor v Nemčiji, stoji prostozidarstvo v Avstriji. Prodrlo je veliko globokejše v skrivne globočine kraljevske umetnosti. Mogoče je ravno prepoved sreča zanj, mogoče da ga ravno prepoved varuje pred nevarnostjo omalovaževanja prostozidarske misli.«

Najlepše pa nam je pokazala moč in vpliv framasonstva na politiko in diplomacijo in sploh na javno mnenje svetovna vojska.

V sporazumu so združene vse one države, kojih diplomacija je delovala pod vplivom in pritiskom framasonstva, ki iz Londona in Washingtona vodi vso zadevo vojske oziroma miru. Saj je znano, da sta angleška loža in diplomacija v najtesnejšem stiku, da je Wilson sam vnet prostozidar in da so angleški dvor in vodilni možje močno zastopani v angleški združeni vel. loži. Dokazano je, da si je Alfons Costa, predsednik portugalske ljudovlade, začrtal v svoj program boj na strani sporazuma kot glavno točko. Znano je, da je tirala Italijo v vojni ples »mala peščica nacionalcev in prostozidarska loža«. Tudi v Madridu se je loža na vse kriplje prizadevala, da bi prisilila vlado k vojni napovedi na strani entente. Znano je, kako stališče je zavzelo framasonstvo glede rimskega vprašanja in kake zahteve z ozirom na Avstrijo, katero hoče razdeliti in na Nemčijo, katero hoče uničiti. Kako se vse te zahteve in to stališče natanko ujemajo s ciljem framasonstva?! Zato tudi ni pretirana trditev, da ravno framasonska diplomacija v Longonu in Washingtonu zavlačuje vojsko in nasprotuje miru, ker je prepričana, da bo svetovna vojska strmoglavila zadnja dva zadržka svetovne republike, ki pridejo še v poštev, namreč osrednji velesili. Naj bi si naši državniki dobro zapomnili besede, ki jih je pisala nesrečna Marija Antoinette svojemu bratu avstrijskemu cesarju Leopoldu II.: »Varujte se pač tam doli vseh prostozidarskih zvez! Gotovo ste bili že opozorjeni! Na ta način hočejo ti zločinci (monstres) priti v vseh deželah do svojega cilja. Bog naj varuje pred tako nesrečo mojo domovino (Avstrijo) in Vas!«

Na južnem Balkanu.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija. 28. junija. Uradno:

Pri Mogleni, na desnem bregu Vardarja, pri Alčaku Malem in ob spodnji Strumi pri Jenikoi smo z ognjem odbili sovražne poizvedovalne oddelke.

Japonski ultimat Združenim državam.

Genf, 28. junija. Pariški diplomatski krogi zasledujejo s skrbjo vedno slabše razmere med Američani in Japonci. Lansing je pred letom poslal kitajski vladi noto, v kateri jo je pozval, naj postopa složno z revolucionarji. Japonci so to smatrali za neopravičeno vmešavanje v japonske koristi. Med Tokijem in Washingtonom so se menjale zelo ostre note. Končno je poslala Japonska ultimat Ameriki, ki je zahteval, naj se Amerika na Kitajskem desinteresira. Združene države so morale odnehati. Lansing je obljubil, da se v bodoče ne bo več vmešaval v kitajske zadeve.

Na morju.

Angleške izgube v podmorski vojski.

Amsterdam, 29. junija. (K. u.) »Algemeen Handelsblad« poroča iz Londona, da je izjavil državni podtajnik Kellawy v svojem včerajšnjem govoru v Birminghamu, da je izgubila Anglija v tej vojski do zadnje nedelje po podmorskih čolnih 449 ladij, ki so obsegale po več nego 1600 ton in 71 manjših ladij. Del izgubljenih ladij se mora nadomestiti z novimi ladjami ,drugače bo lakota prisilila Anglijo, da se vda.

Berlin, 28. junija. Uradno:

V angleškem Kanalu, na Atlantskem oceanu in na Severnem morju so naši podmorski čolni zopet potopili 24.500 ton.

Načelnik armiralnega štaba mornarice.

Pred vojno napovedjo Grške.

Lugano, 28. junija. Poroča se, da bo Grška glede na pogodbo s Srbijo osrednjima velesilama napovedala vojsko.

Venizelovo ministrstvo.

Atene, 28. junija. Venizelos je sestavil kabinet, v katerem je sam prevzel predsedstvo in vojno ministrstvo. Repulis je notranji minister, Politis zunanji minister, Konduriotis mornariški minister, Dingas za nauk in bogočastje, Negropontis finance, Spyridis narodno gospodarstvo, Papanastas promet, Tsirinakos pravosodje, Embrikos prehrana.

Atene, 28. junija. (K. u.) Venizelovo ministrstvo je bilo zapriseženo.

Venizelos za zbližanje med Grško in Italijo.

Milan, 29. junija. (K. u.) »Secolo« poroča iz Aten, da namerava Venizelos takoj sestaviti komisijo, ki bo imela nalogo, preiskati nasprortstva med Italijo in Grško in jih rešiti ter tako v splošnem interesu omogočiti zbližanje med Italijo in Grčijo. Venizelov prihod v Atene je povzročil nemire med Venizelovci in kralju zvesto stranko. Vmes so posegle francoske in ruske čete in upostavile mir. V Attiki je sedaj porazdeljenih približno 40.000 vojakov zaveznikov. Venizelos meni, da bo kmalu kos položaju. Nadkomisar Jonnart ni tako optimističen, posebno ker so kraljevi pristaši v Peloponezu aretirali veliko Venizelistov, jih pretepli in pred improviziranimi vojnimi sodišči obsodili. Princ Nikolaj odpotuje v Švico, princ Krištof na Angleško.

Atene v varstvu bajonetov.

Amsterdam, 28. junija. »Times« poročajo iz Aten, da so zasedli vojaki vse vhode v mesto. Akropolis je zastražen, v Parthenonu tabore mali oddelki.

Napad na srbskega kralja in na srbskega prestolonaslednika.

Curih, 28. junija. Curiški listi objavljajo srbsko poročilo, po katerem je letos spomladi napadla častniška liga kralja Petra in prestolonaslednika. Med člani lige in kralju zvestimi častniki se je vnel boj. Srbsko armado so morali zato umakniti tri mesece iz Sarrailove armade. Na smrt so obsodili osem častnikov, med njimi vojvodo Štefana, druge so obsodili v večletno ječo.

Amerika.

Amerika nabavlja puške.

Washington, 27. junija. (Kor. urad.) »Central News« poročajo: Vojni minister Baker je zahteval 9·5 milijonov dolarjev kredita za nakup strojev, ki bodo izdelavali puške.

Ameriške nasilnosti proti nevtralcem.

Rotterdam, 28. junija. Ameriški zvezni svet bo zaplenil vse žito, ki so ga kupili nevtralci. Nevtralci dobe le toliko žita, kolikor ga bo preostalo, ko bo preskrbljena Amerika z zavezniki. — »Newyork Sun« pravi, da pričakujejo v ameriškem zunanjem ministrstvu radi te omejitve zapletljaje z nevtralci.

V Franciji pričakujejo ameriške čete.

Rotterdam, 28. junija. Reuter poroča: V torek pričakujejo v nekem francoskem pristanišču prvo transportno brodovje z ameriškimi četami.

Iz italijanske zbornice.

Curih, 28. junija. (Kor. ur.) Italijanska zbornica je rešila v javni seji enomesečni začasni proračun skoraj brez razprave.

Curih, 27. junija. (Kor. ur.) Število govornikov v tajnih sejah italijanske zbornice je vedno višje. V zadnji seji so izpopolnili sicilski govorniki; govoril je tudi bivši zunanji minister marki Capelli. Italijanski kralj je ostal v Rimu, kjer počaka, kako bo izpadlo zasedanje parlamenta in če bo vlada ostala ali ne.

Italija odpovedala trgovinske pogodbe.

London, 27. junija. (Kor. ur.) V poslaniški zbornici je izjavil državni zakladnik Bonar Law, da je odpovedala italijanska vlada vse trgovinske pogodbe, izvzemši dveh. Tudi francoska vlada namerava odpovedati trgovinske pogodbe. Anglija se tudi peča s tem vprašanjem.

Priprave za novo rusko ofenzivo.

Dunaj, 30. junija. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: »Züricher Post« objavlja iz Ženeve došlo brzojavko z naslednjim poročilom: Po zanesljivih, v Pariz došlih poročilih se rusko vojno vodstvo sedaj na svoji jugozapadni fronti resno pripravlja, da zopet prične lani prekinjeno ofenzivo. V ta namen je rusko vojno vodstvo zbralo znatne sile na avstrijski fronti; artiljerijo primerno ojačilo in se trudi, da kljub vsem težkočam notranje organizacije poviša izdelovanje municije. — Čudno se zdi, da se te vojaške priprave vrše ravno na avstrijskem ozemlju. To poročilo meče značilno luč na sklepe o miru, ki jih je petrograjski delavski in vojaški svet pred čisto kratkim časom storil. Tam se izrecno zahteva mir brez aneksij in sedaj pričenja rusko vojno vodstvo novo ofenzivo, katere cilj vendar ni nič drugega kot aneksija tujega ozemlja.

* * *

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. junija. Uradno:

V gališkem odseku severno od Dnjestra je sovražna artiljerija trajno živahno delovala. Poizvedovalni oddelki sovražnika so na več mestih brezuspešno skušali nastopati. — Nekaj uspešnih zračnih bojev.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. junija. Uradno:

V Galiciji se je zvišal boj, sicer se ni nič poročalo.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. junija. Veliki glavni stan:

Na vzhodnogališki fronti se nadaljuje živahno streljanje.

Prvi generalni kvartirni mojster
pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 30. junija. Wolffov urad poroča: **Na vzhodu je povišano napadalno delovanje ruske artiljerije med Strypo in Dnjestrom v našem močnem protiučinkovanju prenehalo.**

* * *

Sklep splošnega zbora kozakov.

Petrograd, 27. junija. (K. u.) Agentura: Na splošnem shodu kozakov so soglasno odklonili vsako misel na poseben mir in izjavili, naj se vojska v popolnem sporazumu z zavezniki nadaljuje do popolne zmage.

Prostovoljna revolucijska armada v Rusiji.

Petrograd, 28. junija. Na poziv vojaškega odposlanstva črnomorskega brodovja, vitezov sv. Jurija, zastopnikov kazakov in drugih vojaških in socialnih organizacij se je ustanovila prostovoljna revolucijska armada.

Narodna skupščina.

Stockholm, 29. junija. Po poročilih iz Petrograda je začasna vlada določila volitve za ustavodajalno narodno skupščino na 30. september. Skupščina je sklicana za 13. oktober.

Proti samostojnosti Finske.

Stockholm, 29. junija. (K. u.) Petrograjsko časopisje brez izjeme pobija odločitev finskih socijalnih demokratov o samostojnosti Finske kot nezaupnico proti ruski demokraciji. »Rječ« se boji, da ne bi Finska prišla pod tuj vpliv. Rusko vzhodnomorsko obrrežje bi bilo vedno ogroženo. »Rabočaja Gazete« se boji, da ne bi bila Finska po umaknitvi ruskih čet operacijsko opirališče za sovražno ofenzivo.

Položaj v Sevastopolju.

Amsterdam, 28. junija. »Times« poročajo iz Odese 22. t. m.: V Sevastopolju je zdaj zopet navidezno mirno. Admiral Pukin je prevzel poveljstvo nad mornarico. Zaprte častnike, med njimi generala Kolčaka in kapitana Smirnova, so izpustili iz zapora.

Odprava vojnih sodišč v Rusiji.

Petrograd, 27. junija. (Kor. ur.) Agentura: Začasna vlada je odpravila vojna sodišča.

Poročnik voditelj ruskega mornariškega ministrstva.

Petrograd, 27. junija. (Kor. ur.) Agentura: Začasna vlada je imenovala poročnika Lebedeva za voditelja mornariškega ministrstva.

Pomanjkanje živil v Varšavi.

Krakov, 27. Z ozirom na vedno večje pomanjkanje živil je varšavski mestni svet sklenil, da bo na javno pomoč navezano prebivalstvo evakuiral iz glavnega mesta. Mesto more preživljati tretjino prebivalstva. Ljudske kuhinje dajo vsak dan 350.000 kosil. Teh 350.000 oseb bo moralo sedaj po veliki večini zapustiti Varšavo.

Francosko časopisje proti Rusiji.

Francoski listi pišejo, da je Rusija za sporazum izgubljena. Pišejo nenavadno ostro proti novi Rusiji, češ, da je ozkosrčna in sebična, da misli le na svojo svobodo in da ne pomisli, da so odkupili njeno prostost Francozi in Angleži s svojo krvjo.

Poročila o miru.

Odmev avstrijskega mirovnega predloga.

Stockholm, 29. junija. (K. u.) Tukajšnji listi prinašajo glasove ruskih listov o zadnji avstrijski mirovni ponudbi. »Biržebie Vedomosti« predbacivajo pomanjkanje odkritosti. »Rabočaja Gazeta« jo označuje kot dvoumno, meni pa, da Rusija in njeni zavezniki ne morejo brez vsega iti preko izjav dunajske vlade.

Velikanske mirovne demonstracije v Ameriki.

Berlin, 28. junija. »Lokalanzeiger« javlja iz Malmö: Londonski listi poročajo, d aso bile mirovne demonstracije v severni Ameriki resnejše, kakor se je poročalo. V Pittsburgu, Baltimorah in v Philadelphji so demonstracije prekašale vse dosedanje nastope. V Pittsburgu je demonstriralo do 60.000 oseb. Izgredi so bili posebno hudi, ko so izkušali demonstracije motiti pristaši vojske. Več uredništev in tiskarn so razbili. Deloma je moral prekiniti obrat glavne železniške proge, ki vodi v Newyork. Žrtev je bilo veliko. Poulična železnica je morala 24 ur počivati. Demonstraciji je sledila 24 ur trajajoča splošna stavka. V Baltimorah je demonstriralo 50.000, v Filadelfiji 60.000 oseb. V Chicagu so demonstrirali proti Wilsonu. Govorniki so poudarjali, da je Wilson s strojnimi puškami v desnici in z evangelijem v levici sramota za Združene države.

Angleže pripravljajo na brezuspešen konec vojske.

Curih, 27. Iz Londona se poroča: Pred nekaj dnevi je vodja angleške civilne službe Chamberlain izjavil, da ima ruska revolucija vsaj to dobro, da oprosti entento odgovornosti nad izjalovljenjem vojske. Sedaj se miru ne more več smatrati kot poraz entente in kot zmago osrednjih držav. Po mnenju angleških krogov hočejo na ta način počasi pripraviti angleško ljudstvo na brezuspešen konec vojske.

V Stockholmu brez zveze s Petrogradom.

Stockholm, 28. junija. Stockholmski napori za mir so zdaj končani. Glavni razlog, da se zdaj v Stockholmu ne more ničesar storiti, je, ker se ne ve, kaj nameravajo Rusi. Kurirji delavskega in vojaškega sveta v Stockholmu nimajo že nad osem dni nobenih zvez s Petrogradom. Izjalovili so se vsi poizkusi, da bi dobili kaj poročil od tam. Najbrže so izbruhnili v Rusiji novi, besni boji, vsled katerih je brzojavna zveza popolnoma prekinjena. Angležem in Francozom kakor tudi vojaškim misijam so njih vlade svetovale, naj zapuste Rusijo.

Izmišljene vesti o ‚neuspehih' generala Svetozarja pl. Boroevića.

Pod naslovom »Neuspehi generala Boroevića« prinaša »Rječ«, glasilo kadetske stranke, daljši članek, v katerem ga opisuje v pravi »sporazumni luči«. V Avstriji da je nastal strah; begunci iz Trsta so se že pojavili na Dunaju, kjer so povzročili pravi nered. Avstrijska vlada da je zahtevala z največjo hitrostjo pomoč od Nemčije, ali Hindenburg da tega na noben način ne more storiti. Na koncu pravi dobesedno: »Skeptiki, ki niso pripisovali italijanski ofenzivi nobenega pomena, torej niso imeli prav.« S tem stavkom je postal viden tudi izvor, iz katerega črpa »Rječ« svojo modrost. Ker je Italijanom razžaljena čast od njihovih ljubih zaveznikov, ker ti niso hoteli verjeti v herojska dela italijanske vojske, napenjajo vse moči, da rezultatu, kakor priznavajo sami Italijani, dosedaj največje soške bitke, pridobe tisti pomen, ki je potreben za njihov prestiž. Da ta cilj dosežejo, lažnjivo pripisujejo neuspehe lastne generalitete nasprotnikom; seveda se danes temu ne more nobeden čuditi. Ta italijanska umetnost izkrivljenja je že itak dovolj znana. Ni nikakor nezanimivo, da se je »Rječ« naenkrat postavila v njihovo službo, ker je bila v prejšnjih časih izmed vseh ruskih časopisov »Rječ« tisti list, ki je o italijanskih uspehih poročal z največjo skepso. Kar se pa tiče »neuspehov« generala Boroevića, je prejel ta pred celim svetom najvišje odlikovanje od vrhovnega vojnega gospodarja habsburške monarhije. Cesar in kralj Karel je že desetkrat tako »brezuspešnemu« generalu Boroeviću podelil eno izmed najvišjih vojaških odlikovanj, ki se v Avstriji sploh more podeliti, komanderski križ vojaškega reda Marije Terezije. Breuspešnih generalov v Avstriji na tak način ne odlikujejo. Kako se postopa z v resnici brezuspešnimi generali, to ve najbolj Italija iz lastne izkušnje. Italija more zabeležiti izmed vseh vojskujočih se držav, čeprav se vojskuje eno leto manj, da je odstavila največ višjih častnikov.

Razna poročila.

Kazen vklepanje v spone.

Dunaj, 30. junija. (K .u.) »Das Armeeverordnungsblatt« poroča: **Cesar je izdal naslednje povelje: V dopolnilo mojega povelja z dne 2. marca 1917 odrejam, da se odpravi kazen vklepanje v spone. Baden,** dne 19. junija 1917. **Karel** l. r.

Kitajska in Nemčija.

Genf, 29. junija. »New York Herald« javlja: Novo kitajska ministrstvo je odklonilo napoved vojske Nemčiji. Predsednik je odobril sklep, ne da bi bil vprašal parlament.

Angleži metali bombe na Oljsko goro.

Berlin, 28. junija. Šest angleških letal je vrglo 26. t. m. 70 bomb na Oljsko goro pri Jeruzalemu. Noben človek ni poškodovan. Škoda na stvareh je majhna.

Spominjajte se goriških beguncev!

Dnevne novice.

+ **Cesar in cesarica** sta se danes odpeljala v Monakovo, da obiščeta bavarskega kralja.

+ **Odlikovanje.** Cesar je kranjskemu deželnemu predsedniku Henriku grofu Attemsu podelil vojno dekoracijo h komturnemu križcu Franc Jožefovega reda z zvezdo.

— **Imenovan** je za ministrskega tajnika v notranjem ministrstvu okrajni glavar dr. Jožef Ferjančič.

»Bogoljubova« štev. 7 za julij se razpošlje šele prihodnji teden zaradi tehničnih ovir v tiskarni, nastalih vsled pomanjkanja plina.

+ **Germanizacija.** Najhujši sovražnik Avstrije je tisti, ki hoče proti naravnemu razvoju njenih narodov uporabljati umetno silo. Avstrijska misel je misel pravičnosti. Zato germanizacija, ki je posebno v obmejnih krajih pa tudi na Kranjskem pričela v vojnem času precej živo cveteti, ni v avstrijskem smislu. Nam je treba predvsem sedaj točno zbrati vse germanizatorične poizkuse zadnjega časa, treba nam je o tem točnih dejstev in prič, da se more proti takim izrodkom smotreno, resno in uspešno nastopiti, kakor se je nastopilo na primer za čast naše deželne zastave. Prosimo naše čitatelje, naj nam točno zbero vse podatke o germanizatoričnih poizkusih in germanizatorični sili. Niti najmanjše stvari ne prezreti! Ni sedanji čas samo za tožbe — čas dela je tu, čas pravice!

K smrti g. ljubenskega župnika Gašperja Vilmana se nam piše: Rajni gospod je bolehal samo 4 dni. Umrl je za grižo. Pogreb je bil veličasten. 38 gg. duhovnih sobratov ga je spremljalo na zadnji poti in velika množica ljudstva s šolsko mladino. V cerkvi mu je govoril v slovo g. dekan-kanonik Novak, zadušno sv. mašo je daroval njegov sošolec frančiškan p. Otokar. Pri odprtem grobu se je poslovil v imenu požarne brambe načelnik g. Ambrožič. Blagi pokojni naj počiva med svojimi ovčicami v miru!

— **Novice iz Device Marije v Polju,** 28. junija 1917. Dne 27. junija smo imeli po dolgi uničujoči suši hud naliv in nevihto. Popoldne se je nebo stemnilo in od severozahoda je prihrula n e v i h t a, med katero je padala tudi t o č a. Hvala Bogu, ni naredila škode. S t r e l a, s katero je bilo nebo posebno darežljivo, je vžgala kozolec Janeza Klešnik iz Zaloga, kateri je deloma pogorel. Dež je okrepil izsušeno zemljo. Fižol in krompir bi bila brez dvoma popolnoma uničena, ako bi ne bilo še nekaj dni dežja. Sedaj je upati, da bomo teh sadežev še nekaj dobili. Sena pa se je pridelalo komaj polovico od lani. — V noči od 25. na 26. junija s e j e p o n e s r e č i l na postaji v Zalogu delavec Janez Veretik iz Zgor. Kašlja, 17 let star. Vlak mu je poškodoval levo nogo, katero so mu v stopali odrezali. Tudi je na levi roki in desni nogi močno poškodovan. Vendar je upati, da bode mogel ostale ude še rabiti. — Dne 25. junija je vlak na postaji Zalog poškodoval nekega vojaka z Ogrskega. — Nekaj posebno novega je tudi, da se letos zeljne sadike prodajajo po 7 kron 100 komadov. Navadna cena je bila 20—40 vinarjev za 100 komadov.

— **Promoviran** je bil v četrtek dne 28. junija na češki univerzi v Pragi doktorjem prava iur. cand. Bratina Fran iz Križevec na Štajerskem.

— **Baron Skerlecz gre na bojišče.** Od zanesljive strani se poroča, da bo odšel bivši hrvatski ban baron Skerlecz, kakor hitro bo rešen službe, kot poročnik na bojišče. Pridrži si pa svoj saborski mandat, ker hoče aktivno sodelovati pri posvetovanju hrvatskega sabora. Večina hrvatskega sabora namerava poslati barona Skerlecza v ogrsko poslansko zbornico ali pa v ogrsko gosposko zbornico.

Kako se godi našim na Ruskem? Iz Tare v Sibiriji je poslal g. poročnik A l o j z i j S e d e j g. setri dve karti o tem. Prva od 20. marca slove: »Tukaj je razven revolucije vse po starem. Vse gre v normalnem miru naprej. Ne boj se nič, ker nas čuvajo republikanski vojaki, čeprav tudi tega ni treba.« Druga karta z dne 19. aprila se glasi: »Dobivamo 6 do 8 mesecev stara pisma, silno redko 2 meseca. Veš, vojni ujetniki so pač živi pokopanci, nismo več za nobeno rabo, spadamo med staro železo. Udali smo se v svojo usodo. Za (namreč zločinca, ker je prečrtano) je bolje, ve vsaj, za koliko časa je zaprt, a mi...«

K naznanilu v tukajšnjih dnevnih listih glede pošiljatev živil na vojne ujetnike v Rusiji, se poroča od strani deželnega gospejnega pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko, da naj se naročila za živila n e pošiljajo Rdečemu križu na Dunaj, temveč s a m o Rdečemu križu v Ljubljani, Strosmajerjeva ulica št. 1 (II. državna gimnazija) I. nadstropje, soba štev. 53.

— **Poštna vest.** Gdčna. Ljudmila Černovšek je imenovana za poštno oficijantko v Ljutomeru.

Potres v Brežicah je napravil škode 1,300.000 kron.

— **Stranke, ki so dale Antonu Kuštrinu mlajšemu** iz Gorice denar in vreče v svrho nakupa živil, katerih pa potem niso dobile, naj se zglase pri c. kr. deželni sodniji, oddelek VIII., vrata št. 95, I. nadstropje, da dobe vreče nazaj.

Policijo za otroke so uvedli v Szegedinu, kjer se istotako kakor povsodi opaža vedno večje moralno propadanje mladine. Policijsko službo so poverili več sto gospodom in damam iz vseh krogov prebivalstva, ki opazujejo zanemarjeno mladino pri vsem njenem početju in preprečujejo kaznjiva ali nenravna dejanja. Težje slučaje naznanijo nadzorstveni oblasti za mladino.

Angleži metali bombe na Sv. Goro.

Berlin, 28. junija. Listi poročajo: Šest angleških letal je vrglo 26. t. m. 70 bomb na Sv. Goro. Ranjen ni bil nihče. Škoda ni velika.

Ljubljanske novice.

lj **Deseta soška bitka v filmu.** Od c. kr. dež. šolskega sveta za Kranjsko smo prejeli: Ces. in kralj. višje armadno poveljstvo, vojni tiskovni stan, je po tovarni Sascha-Film kinematografiral ljute boje, kateri se dogajajo na italijanski fronti. Ta izvrstni film se predvaja od d n e 29. j u n i j a d o 3. j u l i j a t. l. v »Kino Central. Od c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko se ta zelo patrijotični film šolski mladini kar najtopleje priporoča:

lj **Smrtna kosa.** Umrl je danes šef tukajšnje tovarne zvonov g. Albert Samassa star 84 let. — Umrla je soproga tukajšnjega gostilničarja in hišnega posestnika g. Tomaža Bizilja gospa Metka Bizilj stara 39 let. — Umrla je gospa Josipina Deu, vdova mestnega živinozdravnika, stara 47 let.

lj **Osebne vesti.** Gospod Janez Sajovic, dosedaj tajnik »Vzajemne zavarovalnice« v Ljubljani, je prevzel vodstvo »Kranjske podružnice nižjeavstrijske deželne življenjske in rentne zavarovalnice« v Ljubljani. Gospoda vodjo vsem toplo priporočamo.

lj **Po smrti odlikovan.** Nj. Veličanstvo cesar je 4. aprila t. l. v izvrševanju letalske službe pred sovražnikom onstran soške fronte nenadno preminulemu pomorskemu kadetu P a v l u G e d u l d i g e r j u sinu g. generalštabnega zdravnika dr. Edmunda Geduldigerja v Ljubljani, v drugič podelil enostavno spono k srebrni hrabrostni svetinji prvega reda.

lj **Tridesetletnico** svojega službovanja pri mestnem magistratu obhaja danes Josip Herzog. Vstopil je v službo k mestni policiji dne 30. junija 1887 in bil imenovan definitivnim leta 1892, nadstražnik je postal leta 1897., vodja mestne policijske straže pa leta 1898. Ko je bila policija podržavljena, je ostal pri mestnem magistratu, kjer še danes službuje. Čestitamo.

lj **Občinski svet** ima sejo prihodnji torek.

lj **Umrl** je dne 29. t. m. v dež. bolnišnici Ernst Katzensteiner, 19 let stari premikač na drž. železnici iz Spod. Šiške, Savska ulica 245.

lj **Razdelitev salam na rmene izkaznice B.** V ponedeljek, dne 2. julija, bo mestna aprovizacija razdeljevala goveje salami iz cerkve sv. Jožefa na rmene izkaznice s črko B. 1 kg stane 4 krone in odpade na vsako osebo po en četrt kilograma. Določa se naslednji red: od 2. do pol 3. štev. 1 do 200, od pol 3. do 3. štev. 201 do 400, od 3. do pol 4. štev. 401 do 600, od pol 4. do 4. štev 601 do 800, od 4. do pol 5. štev. 801 do 1000, od pol 5. do 5. št. 1001 do 1200, od 5. do pol 6. štev. 1201 do konca. Pripraviti je drobiž.

lj **Pri zrelostni preizkušnji, ki se je vršila na c. kr. moškem učiteljišču** dne 28. t. m. pod predsedstvom g. c. k. dež. šolsk. nadzornika vladnega svetnika dr. Bezjaka, je bil aprobiran gojenec IV. letnika Vanič Ivan iz Krškega. Že med šolskim letom so bili iz istega letnika aprobirani sledeči gojenci, ki so bili odpoklicani v vojaško službo: Herbst Pavel iz Ljubljane, Kresal Alojzij iz Ljubljane, L e n a r č i č I v a n iz Ljubljane (z odliko), Menart Viljem iz Ljubljane, Okorn Jožef iz Škofje Loke, Skender Emil iz Ljubljane, Soklič Rudolf iz Ljubljane, Š k o r p i k A l o j z i j iz Ljubljane (za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom z odliko). Letošnji abiturienti imajo deset sošolcev-vojakov, ki še niso mogli priti do zrelostne preizkušnje; dva, Černe in Galič Ivan, sta padla meseca junija lanskega leta na tirolskem bojišču.

lj **Prijave za petrolej za mesec avgust.** Stranke iz Črne vasi, Hauptmance, Ilovice in Karolinske zemlje dobe tiskovine v ponedeljek, 9. julija do srede 11. julija. — Ostali mestni prebivalci se vrste po abecednem redu in sicer dobe tiskovine: v ponedeljek dne 9. julija stranke od A do H, v torek dne 10. julija stranke od I do P, v sredo dne 11. julija stranke od R do Ž. — Prošnje je vlagati do četrtka dne 12. julija. Zamudniki dobe tiskovine v petek dne 13. julija ter morajo vložiti prošnje do sobote dne 14. julija. — Stranke se opozarjajo, da se strogo drže označenega reda. — Starim prejemnikom prošenj ni treba kolekovati, nove pa morajo biti kolekovane s kolekom za 2 K. Tiskovine se dobe ob uradnih urah tam, kakor dosedaj, bivša Galletova hiša, I. nadstropje, soba št. 5 (nasproti mestne posvetovalnice).

lj **Umrli** so v Ljubljani: Anton Bolha, žel. skladiščni mojster, 49 let. — Katarina Košir, bivša vrtnarica, hiralka, 71 let. — Marija Kladnik, občinska uboga, 63 let. — Peter Gorjup, posestnikov sin, 17 let. — Emil Gabrič, črkostavec, 19 let. — Josip Dušik, hiralec, 63 let. — Alojzij Prohinar, sin sodnega vratarja, 19 let. — Sestra Amalija Cikhart, usmiljenka, 63 let. — Jožefa Levičar, rejenka, 1 dan. — Antonija Šenica, kočarjeva hči, 3 leta. — Antonija Obitsch, bivša kuharica, 76 let. — Marija Šusteršič, kamnosekova žena, 41 let.

lj **Umrl** je v Gradcu po daljši, težki bolezni mornariški nadkomisar gospod Josip Pirc iz Ljubljane, vitez Franc Jožefovega reda.

lj **Zasebni uradniki** obrti, trgovine, industrije itd. imajo danes ob 8. zvečer sestanek v prostoru Okrajne bolniške blagajne, Turjaški trg št. 4.

Poskušen samomor. 25letni železniški uslužbenec Franc Tomšič v Spodnji Šiški si je pognal kroglo iz revolverja v prsi. Tomšiča so prenesli težko ranjenega v deželno bolnišnico.

Žejni tatovi. V noči od sobote na nedeljo so dosedaj še neznani tatovi vlomili v klet trgovca z delikatesami na Jurčičevem trgu g. M. Ravtarja ter pokradli nekaj likerjev in šampanjca. Tudi v trgovino so skušali priti, kjer naj bi bili dobili še kaj za prigrizek, a se jim ni posrečilo.

lj **Našla se je** manjša vsota denarja. Dobi se pri Ivanu Šuštar, sodni sluga, justična palača, I. nadstr., soba št. 83.

Stalno zastopstvo avstrijskih državnih uradnikov.

Avstrijska društva državnih uradnikov so v varstvo svojih skupnih koristi ustanovila s t a l n o z a s t o p s t v o. Temu zastopstvu, ki obsega celokupno avstrijsko državno uradništvo, pripadajo: Zveza akademično izobraženih državnih uradnikov, društvo avstrijskih sodnikov, osrednja zveza avstrijskih društev državnih uradnikov, državna zveza avstrijskih društev srednješolskih ravnateljev, državna zveza avstrijskih srednješolskih društev, zveza nemških srednješolskih učiteljev v Avstriji, klub čeških državnih uradnikov v Pragi, zveza avstrijskih društev državnih računskih uradnikov; društva vpokojenih državnih uradnikov in učiteljev, gospodarsko društvo akademikov v javni službi. Navedene organizacije sestoje iz društev oziroma odsekov, ki se raztezajo po celi Avstriji in štejejo med svoje člane pripadnike vseh avstrijskih narodnosti. Stalno zastopstvo avstrijskih državnouradniških društev je v svojih zadnjih sejah sklenilo, nemudoma napraviti korake na vladi in v parlamentu, da se olajša beda, v katero je zašlo državno uradništvo vsled draginje. Že pred vojno je plača državnih uradnikov komaj še zadoščala za pokritje najnujnejših življenjskih potrebščin. Že takrat je bil položaj državnih uradnikov zelo žalosten. Sedaj je postal vsled silne draginje, ki je zvišala cene najvažnejšim živilom povprečno za 500 odstotkov, naravnost obupen. Dosedanja državna podpora ne more stiski državnih uradnikov v nobenem oziru odpomoči. Celokupna dosedanja draginjska doklada znaša za neoženjenega državnega uradnika XI. činovnega razreda mesečno 16 K 33 v., VII. činovnega razreda 19 K; za oženjenega uradnika brez otrok v XI. činovnem razredu mesečno 28 K, VII. činovnem razredu 50 K; za oženjenega uradnika z dvema otrokoma v XI. činovnem razredu 39 K, v VII. činovnem razredu 79 K. Da se s tako draginjsko doklado, ki znaša 50 vin. do 2 K 60 vin. dnevno proti 500 odstotnemu zvišanju cen nič ne opravi, je jasno ko beli dan. Sedaj je dovolila vlada uradnikom do VII. plačilnega razreda enkratni prispevek po 120 kron do 300 kron. Koliko si more kdo pomagati s takimi zneski v času, ko stane ena sama obleka 250 do 300 K nikakor ne izpolnjuje teh pričakovani uradniki so upravičeno pričakovali izdatnejšega zvišanja draginjske doklade; sedaj dovoljeni enkratni prispevek po 120 do 300 K nikaor ne izpolnjuje teh pričakovanj, marveč se mora označiti kot docela nezadosten. Posledice bede med državnim uradništvom se kažejo že sedaj na pretresljiv način: Nezadostna prehrana, popuščanje telesnih in duševnih sil, rastoče zadolževanje, neodoljivo pogrezanje v bedo. Stalno zastopstvo avstrijskih društev državnih uradnikov smatra zato za svojo dolžnost, da se obrne na vlado in parlament z nujno prošnjo za pomoč.

Naročaite „Slovenca."

Gospodarske beležke.

Medu se pridela največ na Ogrskem; prodaja se sedaj po 12 kron.

Čebelarjem na znanje. Odbor osrednjega čebelarskega društva se je pečal v zadnji seji 28. t. m. z vprašanjem o ceni medu. Izrazil je strokovno mnenje, da je vreden 1 kg medu z ozirom na sedanjo vrednost denarja in z ozirom na sedanjo ceno živil vsaj 10 K.

Prodaja žrebet. Pri c. in kr. poveljništvu trenske skupine št. 137 na zbirališču v Tivoliju v Ljubljani se bode dne 2. julija 1917 ob 9. uri dopoldne prodalo dražbenim potom okoli 41 žrebet. Dražbe se smejo udeležiti samo kmetje, ki se bavijo z rejo žrebet in ki se morejo izkazati z izkaznico pristojnega okrajnega oblastva. Izrečno so izključeni trgovci s konji.

Plemenski prasci se bodo oddajali pri Deželnem mestu za vnovčevanje živine v Ljubljani dne 2. julija ob 8. uri dopoldne na pristavi Cesta v mestni log št. 15. Vsi oni, ki imajo že naročene prasce in tudi tisti, ki jih še hočejo nabaviti, naj se oglase ob določeni uri.

Primorske novice.

Zajednica presv. Srca Jezusovega za Trst in okolico ima svoj sestanek v četrtek, 5. julija, ob navadni uri. Predsedstvo.

Kje je pet let stara Marija Zidarič? Deželni odbor goriški, sedaj na Dunaju VIII., Schlesingerplatz 2/III., išče pet let staro Marijo Zidarič iz Deskel hiš. št. 31, hčerko Jožefa in pokojne Cecilije Zidarič. Deklica je bila svoječasno ranjena na nogi po odlomku granate in prenešena v žensko bolnišnico goriško. Ko so izpraznili to bolnišnico, je bila tudi Marija Zidarič prenešena. Vsa dosedanja poizvedovanja o njej pa so ostala brezuspešna. Kdor kaj vé o tej deklici, naj nemudoma sporoči deželnemu odboru na zgoraj navedeni naslov.

Tržaška mladina. Nedavno se je vršila v Trstu sodna razprava proti 52 dečkom in deklicam pod 18 leti, ki so vzajemno izvrševali razne tatvine in goljufije. Zlasti so plenili zapuščena stanovanja. Denar so potem zapravljali po gostilnah v družbi ničvrednic. Na razpravi, ki se je vršila v Trstu, je bilo zaslišanih nad 100 prič. Mladoletni obtoženci so s svojim cinizmom napravljali pretresljiv vtis. Kam jadramo z tako mladino?!

Rio de Janeiro, 28. junija. (Kor. ur.) Reuter: Brazilija je preklicala dekrete o nevtralnosti v vojski med zavezniki in Nemčijo.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Težke baterije so z vidnim uspehom obstreljevale angleško-francosko pristaniško trdnjavo Dünkirchen. Več ladij je kar najhitreje pobegnilo. V odgovor je sovražnik obstreljeval Ostende. Vojaške škode ni bilo.

Angleške jarke ob obrežju je obstreljevanje po naši artiljeriji in metalcih min močno porušilo. Po mirnem dopoldnevu je včeraj proti večeru streljanje v nekaterih odsekih na frontah na Flanderskem in pri Artoisu precej oživelo. Jugovzhodno od Nieuporta so naše napadalne čete razpodile belgijsko stražo. Pri Hooge se je ponesrečil sovražni poizvedovalni sunek.

Južno od ceste Cambrai—Arras je imel Anglež pri čiščenju nekega jarka pri vestfalskih in renskih četah znatne izgube na ujetnikih in mrtvih. Na predpolju naših postojank severno od St. Quentina so se večkrat razvili mali boji naših čet z angleškimi oddelki.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Ob Hartmannsweilerkopfu so poizvedovalni oddelki našega virtemberškega polka z vpadom v francoske jarke ugrabili večje število ujetnikov.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Na Flanderskem so le v nekaterih odsekih živahnejše streljali. Besni boji so se razvili včeraj med La Bassée-prekopom in Scarpe.

V prostor, ki smo ga že pred dolgim časom opustili kot bojišče, ki sega v sovražni prostor zahodno in jugozahodno Lensa, so danes zjutraj ob cesti iz Arrasa izvedle močne angleške sile napad, ki je ostal sunek v zrak.

Zvečer je napadlo več divizij med Hulluchom in Méricourtom in Fresnoyem da Cavrelle po bobnečem ognju.

Pri Hulluchu kakor tudi med Loosom in cesto Lens—Liévin smo pregnali sovražnika z ognjem in protisunkom. Zahodno Lensa se po ljutih bojih z našimi prednjimi stražami nov sovražni napad ni več razvil.

Pri Arionu se je popolnoma razbil njegov prvi napad, katerega je izvedel posebno odločno.

Tu je iznova napadel, ko je privedel ojačenja. Tudi ta napad smo izjalovili z ognjem in s protisunkom.

Med Fresnoy in Cavrelle je vzdržaval sovražnik svoje naskakovalne valove, ki so se začetkom rušili v ognju topov z velikimi izgubami zanj, tako da je pošiljal v boj nove čete. Po ljutih bojih v bližini so se Angleži trdno ustalili v naših nasprednejših črtah.

Naše čete so se izvrstno bile. Sovražnik je v obrambi, ki je dobro delovala, izgubil veliko krvi.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na Chemin des Dames so popolnoma uspeli pri utrdbi de Malmaison, južno Courtecon Aillese krajni sunki, južno Cerny pa večje podjetje westfalskih polkov. Francoske postojanke so tam naskočili v širini 1000 metrov in vzeli z naskokom silavo branjeni predor, ki so ga držali proti besnim protinapadom. V celoti smo v teh bojih ujeli nad 150 mož in zaplenili več strojnih pušk.

Na zahodnem bregu Meuse se je izvedel skrbno pripravljeni napad na zahodnem slemenu višine 304. Po kratki pripravi z ognjem so vzeli poznanjski polki s krepkim navalom francosko postojanko na obeh straneh ceste Malancourt—Esnes v širini 2000 metrov in v globočini 500 metrov. Sovražne napade, ki so sledili, smo odbili pred pridobljenimi postojankami.

Danes zjutraj je neki würtemberški polk vzel z naskokom v gozdu Avocourt 300 metrov široki del postojank francoskih utrdb. Dozdaj smo na obeh vpadalnih točkah našteli 550 ujetnikov. Plena še nismo prešteli.

Francozi zasedli Amphisso.

Solun, 27. junija. (K. u.) Reuter: Francoska konjenica je zasedla mesto Amphissa (Salona).

Bern, 28. junija. (K. u.) »Temps« javlja iz Soluna: Tebalčane razorožujejo dalje. V Larisso-Trilio so zopet pripeljali tri železniške vozove pušk.

Cadornov neuspeh na Tirolskem.

Amsterdam, 27. junija. »Hat Vaderland« piše: Boji v Suganski dolini so velevažni. Iz te doline vodi veliko potov na Tridentinsko. Železnica iz Bassana vodi do Tridenta za velikimi avstrijskimi utrdbami pri Roveretu in Lavarone. Cadorna bi rad osvojil to vhodno točko, a vztrajna avstrijska obramba je že njegov načrt preprečila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. junija. Uradno:

Poleg že sporočenih ujetnikov smo pri zopetni osvojitvi Monte Ortigara zaplenili 52 strojnih pušk, 2 metalca min, 7 topov in 2000 pušk.

Stotnik Hoyrowsky je 26. junija nad Vipavsko dolino zbil dva letalca.

Načelnik generalnega štaba.

Dunaj, 29. Uradno:

Jugovzhodno Gorice in v odseku Plöcken je sovražnik živahnejše streljal s topovi.

Italijansko uradno poročilo.

27. junija. Na Asiaški visoki planoti in pri Monte Ortigara so boji včeraj ponehavali. Nekaj točk bojnih postojank, ki so bile popolnoma porušene in ljuto obstreljevane, ne da bi se jih moglo braniti, nismo med morilnim osredotočenim sovražnim ogniem več zasedli. Ujeli smo 46 mož in 1 častnika. Pri Monte Zebio je delovanje patrulj dalo povod kratkemu streljanju. Na ostali fronti je naša artiljerija obstreljevala avtomobilske kolone v okolici Sv. Lucije pri Tolminu in na Krasu in je preprečila promet ob cesti Brestovica—Mohorini.

28. junija. Bojevanje se je včeraj omejilo na artiljerijske akcije, ki so bile pri Colbriconu, na sedlu med Monte Croce in Monte Carnico, vzhodno od Gorice in na Fajtovem hribu posebno ljute. Od sovražnika v noči od 26. na 27. junija poskušeni napad na prelaz Agnella, katerega smo na Asiaški planoti pred kratkim osvojili, je bil nenadoma odbit.

Južnoitalijanska pristanišča zaprta.

Curih, 29. junija. »Corriere della Sera« poroča, da so vsa južnoitalijanska pristanišča za ves nevojaški promet zaprta. Italijanske čete na tripolitanskem obrežju obrežju so vkrcali in gredo na italijansko severno fronto.

Kriza Bosellijevega kabineta.

Lugano, 29. junija. Zbornična skupina nacijonalne akcije je s 45 proti 4 glasovom sklenila, da je izprememba ministrstva potrebna. Tudi reformistična zbornična frakcija je z veliko večino sklenila glasovati proti ministrstvu. Zato je nadaljnji obstoj vlade dvomljiv.

Narodni kongres italijanskih vojnih hujskačev.

Lugano, 29. junija. Rimski intervencijonistiški osrednji odbor vabi intervencijoniste h narodnemu kongresu v Rimu, ki bo 1. in 2. julija. Kongres naj pregleda vse intervencijonistiške sile Italije.

Naši begunci v Brucku ob Litvi.

Velik praznik za naše begunce je bil 17. t. m., na tretjo pohinkoštno nedeljo. Deželni glavar, msgr. dr. Fajdutti, je pel slovesno sv. mašo. Z ostalo preč. duhovščino in asistenco preč. bruškega dekana V. Gebauerja je slovesno ponovil posvetitev goriške nadškofije presv. Srcu Jezusovemu in obenem povečal tudi slavje 200-letnice kronanja svetogorske Matere božje, koje lepa slika visi v oltarju, razsvetljena od blestečih, električnih žarnic. Popoldne je slovesno sprejel 62 deklet v Marijino družbo, na način, katerega bodo dobro pomnile Marijine hčere. Dalje si je visoki gost še ogledal nekatere barake, kjer se je na lastne oči prepričal o žalostnem stanju begunskih družin. Za odločne nastope, ki jih v tem oziru zastopa naš deželni glavar, bodi mu na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala. Odkar smo v barakah, ni bilo še nobenega (!) slovenskega poslanca niti na ogled, kaj šele na pomoč, izvzemši znanega delavnega deželnega poslanca preč. g. Rojca, ki je pa moral v svojo faro. Dovolj žalostno poglavje!

21. junij — sv. Alojzij! Nebeško kraljev dan, ko je približno 230 otročičev prejelo prvo sv. obhajilo. Novi pomočniki pri Gospodovi mizi, da čimpreje pridemo do rešitve — zaželjenega miru! Po sv. opravilu so bili otroci lepo in dobro pogoščeni: begunska kava in krožnik črešenj, da so se jim od veselja kar oči lesketale. Bog jih ohrani v cvetu, dušnem in telesnem!

To vse in še marsikaj drugega se je godilo pod vodstvom blagor. g. Evg. Zupančič, ki si je postavil s svojim neumornim delovanjem za blagor slovenskih beguncev neminljiv spomenik, ki nas je konečno sedaj zapustil in odšel na odlično mesto v ministrstvo. Prišel pa je te dni njegov naslednik, dr. Engelhard, komisar na bruškem glavarstvu, ki bo, kakor smo trdno prepričani, čeravno, žal, ni Slovenec, vendar imel smisla za potrebne begunske zadeve.

Veliki izgredi v Budimpešti.

Budimpešta, 28. junija. Sinoči so bile velike demonstracije pred klubovim lokalom narodne delovne stranke. Hišo, v kateri se nahaja klub, so obmetavali s kamni. Niti ena šipa ni ostala cela. Včeraj so delili po tvornicah letake, ki so trdili, da je Tisza s svojo stranko označil delavstvo s sodrgo, ki se boji delati in da se take psovke ne morejo več mirno prenašati. Okoli 8. ure zvečer je korakalo nad 20.000 delavcev, ki so manifestirali za splošno volilno pravico in demonstrirali proti Tiszi, proti hiši delavske stranke. Demonstranti so nosili črno krsto z napisom: »Tu leži Tiszova volilna pravica.« Sledil je shod, nato so napadli klub delovne stranke. Električno železnico so prisilili, da je morala prenehati voziti. Demonstranti so splezali nato na strehe voz in so od tam metali kamne. Nato so se podali demonstranti, ki se jim je pridružila tudi sodrga, na Rakoczyjevo cesto, kjer so tudi ustavili električno železnico, jo poškodovali in pobili okna sosednih hiš. Taki prizori so se ponavljali tudi na Elizabetni in na Terezijski cesti. Na cesti Cesarja Viljema so vlomila mlada dekleta v trgovino moških oblek in so oplenila izložbe. Na Andrassyjevi cesti je bilo opustošenih več trgovin kakor tudi v drugih mestnih delih.

Ob pol 8. uri zvečer je prišel v klub delovne stranke grof Štefan Tisza. Posrečilo se mu je, da se je preril skozi množico, ne da bi ga bili spoznali. Kamni in železni drobci, ki so jih metali v klub, so ranili, a ne močno, več članov delovne stranke. Policija je večkrat nastopila, a demonstrantom ni bila kos in jih ni mogla razgnati. Male skupine so razgrajale pozno v noč.

Budimpešta, 28. junija. Šele danes je mogoče pregledati škodo, ki so jo povzročile demonstracije. Razsutih je 75 kavarn; razbili in oropali so tudi trgovine več zlatarjev. Škodo cenijo na več milijonov kron. Plenilci so začeli takoj prodajati zaplenjeno blago. Operna kukala so podajali po kroni, zlatnino po 20 do 50 kron. Na cestah, kjer so bili izgredi, ni nobena trgovina ostala nepoškodovana. Ljudje so posebno razsajali proti modnim in proti trgovinam s čevlji. Na hiši zavarovalnice »Hungaria«, kjer ima svoj sedež delovna stranka, ni ostala nobena šipa cela. Uredništvom listov »Az Ujsag«, »Az Est« in »Pesti Hirlap« so pobili vse šipe.

Tudi na seji ogrskega državnega zbora 28. t. m. so razpravljali o izgredih.

Na tej seji je odstopil predsednik zbornice pl. Beöthy. Nato je govoril poslanec Teleszky od delovne stranke, ki se je pečal s pouličnimi demonstracijami 27. t. m. Napadal je vlado, ker je dovolila ljudski shod, kateremu so sledile demonstracije. zahteval je, naj vlada zabrani, da se taki dogodki ne bodo ponovili in da naj se škoda popolnoma vrne.

Ker je odpotoval ministrski predsednik na Dunaj, je odgovarjal notranji minister pl. Ugron, da se vlada zaveda svojih dolžnosti in da bo skrbela za osebno in za materijelno varnost ljudi. Kar tiče demonstracij, je izvedel 27. t. m. popoldne, da namerava organizirano delavstvo demonstrirati proti Tiszovi delovni stranki in proti dvema časopisoma. Delavske voditelje je prosil, naj opuste nameravano demonstracijo, a ker so izjavili, da tega ne morejo, jih je prosil, naj prirede demonstracijo na dvorišču mestne hiše. Ukrenil je, da je bila pripravljena policija in vojaštvo da se ohrani red. Kljub temu ni bilo ob 7. uri zvečer na najbolj kritični točki nobenega policista. Ministru je višji mestni glavar v Budimpešti poročal, da je zapovedal policiji, naj nastopi, če bo množica agresivna.

Jasno je, da svojih navodil niso izvedli. Po končanem shodu se je približno 3000 oseb popolnoma mirno razkropilo, a tistih 2000 oseb, ki so se zbrale pred klubom Tiszove stranke, ni moglo, kar je značilno, krotiti 300 stražnikov in 60 stražnikov na konjih. Izgledi so se izvedli ravno na tistih cestah, ki sem jih zapovedal zastražiti. Skupine 15 do 20 oseb so korakale po cestah in so delale škodo, ne da bi bila navzoča straža nastopila. Uvedel sem najstrožjo preiskavo; na odgovor sem stavil tudi višjega mestnega glavarja, ki je odstopil, kar sem tudi sprejel.

Minister je dalje naznanil, da je zapovedal, naj se škoda takoj ceni. Vlada jo misli poravnati. Izgredniki bodo strogo zasledovani. Vlada bo z vso silo skrbela, da se taki dogodki v bodoče ne bodo ponovili in bo poizkuse v kali zadušila.

Sejo so nato zaključili.

Budimpeštanski višji mestni glavar odstopil.

Budimpeštanski višji mestni glavar (šef policije) je odstopil. Notranji minister je poveril vodstvo budimpeštanske policije začasno Ladislavu Sandorju. Dr. Voda je Tiszov pristaš. Dolže ga, da je pospeševal izgrede, češ da nova vlada ni sposobna vzdržati reda. Razvrstil je policiste tako, da jih ni bilo prav za prav nikjer, kjer so bili večji izgredi. Niti na cesto ni šel, tako da je državni tajnik Palugyay sam prevzel vodstvo policije, a ko je zahteval telefonska pojasnila od policijskega ravnateljstva, mu niso niti odgovorili.

Škoda pri demonstracijah v Budimpešti znaša nad en milijon kron. Demonstranti so oplenili 206 trgovin in razbili 80 kavarn. Zaprti razgrajači so stari 14 do 23 let. Zaprli so tudi nekaj žensk.

Pri trpečih na želodcu in črevih, žolču in jetrih, ki jih mučijo huda zaprtja s tvorbo plinov v črevih, prenapetost, zmanjšana slast do jedi, glavobol, slab okus v ustih in nerazpoloženje, poživi raba naravne „Franz-Josef“ grenčice zanesljivo, prijetno in naglo delovanje organov v spodnjem delu telesa.

Za boleče ude je vtiranje s Fellerjevim bol lajšajočim rastlinskim fluidom zn. „Elza-fluid“ prava dobrota. Fluid poživi kroženje krvi in živahneje krožeča kri zopet hitro dovede gorkoto, gibčnost in dobropočutje v boleče ude. — Ta odlična lastnost „Elza-fluda“ se pohvalno omenja in je težko najti kako drugo vtiralno sredstvo, ki bi bilo bolj pripravno za bol lajšajoče masaže. Vrhu vsega tega je pa tudi to domače zdravilo jako ceno. Seveda po pošti ni mogoče poslati manj kot 12 steklenic in stanejo iste na vse kraje prosto poštnine samo 7 K 32 vin., 48 steklenic 12 K 38 vin. Edino pristno se naroča le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrg št. 134 (Hrvatska). — Kdor trpi vsled revmatizma, protina ali skrnine, navadno trpi tudi vsled zaprtja. Taki naj bodo tedaj opozorjeni na Fellerjeve lagodno odvajajoče rabarbarske krogljice zn. „Elza-kroglice“, ki se lahko naroče istočasno z „Elza-fluidom“. 6 škatljic stane prosto poštnine K 5·57 in naj bi bili obe navedeni domači zdravili vedno pri roki. — Fellerjev pristni mentolov črtnik zn. „Elza“, ki je dober za migreno in stane 1 K, se lahko priloži pošiljatvi. (—fe—)

Krapina Toplice (Hrvatsko) zdravi **trganje revmo ischias** 850 Pojasnila in prospekti zastonj.

Pošteno dekle

srednje starosti želi stopiti v službo v kako župnišče ali k vpok. g. duhovniku. Zmožna in vajena je vsega gospodinjstva. Prijazne ponudbe se prosijo na upravništvo „Slovenca“ pod šifro „Kuharica“ 1579.

Poslano.

Našim častitim pospeševalcem, prijateljem in sotrudnikom!

Zbok izredno razširjenega delavnega polja našega podjetja nam v trenutku še ni mogoče dognati končnega številnega rezultata, ki ga je dosegla po družbi »Anker« započeta akcija v prilog 6. vojnemu posojilu; toliko pa moremo že danes z vso gotovostjo dognati, da so tako pri naši glavni poslovalnici v Gradcu kakor tudi pri centrali na Dunaju ter ostalih podružnicah dosedanje podpisovanja daleko presegla naše najdrznejše nade in da bode znašala skupna vsota vseh družbi prijavljenih podpisovanj **ogromno število 350 milijonov.**

Ko nas prešinja zelo razveseljiva zavest, da smo ob skrajni napetosti vseh sil državi izkazali v teh težkih odločilnih dneh dragoceno pomoč in jej nakazali sredstva, ki bi bila sicer bržkone neporabljena, mejtem ko sedaj enako služijo velikemu namenu kakor zasiguranju mnogih rodbin, se nam narekuje prijetna dolžnost, da se iz celega srca zahvalimo vsem, ki so kakorkoli pospeševali naše podjetje. V prvi vrsti naj velja naša zahvala vsem slojem prebivalstva, ki je od vsega početka izkazovalo našemu prizadevanju najdalekosežnejše zaupanje; dalje oblastvom za njihovo dejansko podporo, vojno-preskrbnim uradom, šolskim oblastvom, mnogim javnim korporacijam in tobačnim trafikantom, prav posebno pa še našim stalnim sotrudnikom za njihovo neumorno, požrtvovalno delovanje, in ne najzadnje dobrohotnosti časopisja, ki nam je omogočilo, da smo mogli pojasniti svoje namene vsem ljudskim slojem in jih pridobiti za našo stvar.

Ker se je naše podjetje razširilo proti vsemu pričakovanju, nam ni bilo mogoče izstaviti dokumentov tako naglo kot sicer, vsled česar se opozarja tem potom z vsem povdarkom, da imajo od dneva podpisa popolno veljavo vsa došla nam zavarovanja, četudi še niso bili izročeni potrebni dokumenti.

Ker zahteva prav izredno veliko dela preizkus in izgotavljanje zavarovalnih pogodeb, smo za štirinajst dni skrajšali do 31. julija tekočo oficijelno prijavno dobo, vendar smo pripravljeni sprejeti in rešiti tudi še po 15. juliju t. l. došle prijave.

Pri tem nas navdaja upanje, da se bo tudi ta rok porabil za številne prijave na naše vojno-posojilno zavarovanje, posebno iz premožnejših krogov, in združujemo s to nado še enkrat svojo najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so se v polnem umevanju vzvišenih ciljev s svojo skrbljivostjo in sodelovanjem udeleževali tudi pri našem delu za nabiranje 6. vojnega posojila.

Ako mogočna gospodarska sila naše monarhije še v tem letu prinese vroče zaželjeni mir, smemo mi in vsi, ki so posredno ali neposredno pospeševali naša stremljenja, nositi v srcu razveseljivo zavest, da smo po svojih močeh pripomogli, privesti našo domovino do tega blagoslovljenega dneva.

Glavna poslovalnica družbe

»ANKER«

Gradec, Raubergasse 20

Glavno zastopstvo za Kranjsko

Ljubljana, Prisojna ulica 1.

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.

32. c. kr. državna loterija

za vojnoskrbstvene dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima

21.146 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša 200.000 kron.

Žrebanje bo javno na Dunaju dne 26. julija 1917.

Srečka stane 4 krone! - Srečka stane 4 krone!

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih poštnih, brzojavnih in železniških uradih, pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk zastonj. Srečke se pošiljajo poštnine prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterije (oddelek za dobrodelne loterije). 1575

Služkinja

koja je dobra kuharica, zmožna za vsako gospodinjsko delo, pa tudi pridna, varčna, vestna in malobesedna, se sprejme takoj ali tudi pozneje. — Pismene ponudbe in podatke o dosedanjem službovanju in zahtevi plače na upravništvo Slovenca pod „Služkinja 1586“

Bratskemu slovenskemu narodu ponudim za okras javnih in zasebnih lokalov **podobe slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda**

Cene podobam brez okvira po K 20·—, 15·—, 7·—, 4·— in 1·50. — V mali obliki za šolsko mladež 100 komadov po K 4·50 in 7·—. — Naročila naj se naslavljajo na: **Metod Melichárek, Velehrad, Morava.** 1590

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem nad vse žalostno vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, predobra mati, hči, sestra in nečakinja, gospa

MARIJETA BIZILJ,

posestnika in gostilničarja soproga,

v petek dne 29. junija 1917 po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo dne 1. julija 1917 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Pred škofijo št. 14, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi v rodbinski rakvi k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 30. junija 1917.

Tomaž Bizilj, soprog. **Lojzka** in **Micika,** hčerki.
Jožef Lukman, oče. **Marija Kraljič,** sestra. **Uršula Jurkovič,** teta.
Vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani. 1594

Kupiti želim malo **kmečko hišico na Kranjskem** z nekaj njivicami in travnikom, pri kateri bi se lahko redilo eno kravo. Želi se tudi nekaj gozda za steljo. Ponudbe sprejema uprava „Slovenca" pod štev. **1583.**

Kupim dobro ohranjeno

ženskO kolo.

Ponudbe se prosi na upravništvo „Slovenca" pod **»Žensko kolo« 1591.**

Sprejme se krepak 1587

: deček :

proti dobri tedenski plači.
Ivan N. Adamič, vrvarna, Ljubljana.

Vabilo 1574

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Ribnici
registrovane zadruge z neomejeno zavezo
kateri se bo vršil
v nedeljo, dne 8. julija 1917. popoldne ob 3. uri
v zadružnih prostorih.

Dnevni red;

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1916.
4. Slučajnosti. **Načelstvo.**

NB. Bi zgoraj sklicani občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležnikov.

Ponudite 1573 (12)

Kostanjev les

v hlodih ali polenju **edino tvrdki**
Vinko Vabič, Žalec

Takojšnje plačilo proti duplikatu voznega lista. Kulantno poslovanje! Navesti je ceno, množino v vagonih in rok oddaje.

Enonadstropna hiša z vrtom

v Ljubljani, Galjevica štev. 3, se prostovoljno proda. Pojasnila daje gospa **Marija Janc,** trgovčeva soproga v **Šmarju pri Ljubljani.** 1595

Lepa, moderna hiša

se takoj proda. Naslov se poizve v upravi „Slovenca" pod št. 1605 (ako znamka za odgovor.)

V kotu

stoji večkrat regisfrirna blagajna, ki se trenutno ne rabi. Tako kupi do preklica **National Registrier-Kassen Gesellschaft m. b. H., Dunaj VII., Siebensterngasse 31.**

Trgovsko pomočnico

dobro prodajalko, sprejme **JOS. ERRATH,** trgovina mešanega blaga v **Mokronogu,** Dolenjsko.

Urna stenografinja

(s 6letno prakso v slov. in nem. jeziku) **išče dela** od 1. do 3. ure popoldne. Ponudbe z navedbo honorarja na **Vero Taler, Ljubljana, Marijin trg št. 1.**

Proda se takoj OPEKARNA

v neposredni bližini mesta radi odsotnosti gospodarja. Naslov pove uprava lista pod št. 1555.

Kočijo lahko, na pol krito in dobro ohranjeno **kupi takoj**

Jože Rozman, zasebnik v Ljubljani, Gradišče št. 13, pritličje. 1602

Prodata se 2 žrebeti 1597

po pet mesecev stari
v Tomačevem št. 9 pri Ljubljani.

Lahko vprežni konj

se zaradi čezštevila **proda.** — Cena 1800 kron. — Ogled v **tovarni za klej, Sv. Martina cesta 50.** 1596

Iščem delavca za svojo tovarno sodavice 1598 (3)

Biti mora zanesljiv, trezen, močan; tak, ki je bil pri tem delu zaposlen, ima prednost. Plača nad 60 kron mesečno s hrano in stanovanjem. Vstop takoj. **Ig. Paar, restavracija, Jesenice, Gorenj.**

Na laški zemlji pod Monte Dodici je 14. junija ob 6. uri zvečer v zvesti obrambi domovine položil svoje mlado življenje v roke Gospoda naš iskrenoljubljeni sin oziroma brat

IVO LILLEG

dezetnik, enoletni prostovoljec

Sv. maša zadušnica bo darovana v ponedeljek 2. julija ob 10. uri dopoldne v frančiškanski župni cerkvi v Ljubljani.

Rodbina Maks Lilleg.

ZAHVALA.

Za vse ljubeznjive dokaze srčnega sočutja povodom nenadomestljive izgube našega iskrenoljubljenega edinca

OTONA

kakor tudi za poklonjeno cvetje in časteče spremstvo izrekata vsem cenjenim udeležnikom in darovalcem svojo srčno zahvalo **Oton in Mara Drelse.**

LJUBLJANA, dne 30. junija 1917.

Maks Samassa, c. kr. komercijalni svetnik naznanja, da je njegov iskrenoljubljeni oče

Albert Samassa

šef hiše od leta 1866 do 1900

danes zjutraj v 85. letu svoje dobe preminul.

V Ljubljani, 30. junija 1917.

Za kmeta.

Pododbor Jugoslovanskega kluba je v sredo pod vodstvom deželnega glavarja dr. Šusteršiča interveniral pri voditelju poljedelskega ministrstva sekcijskem načelniku dr. Ertlu v zadevi živinskih dobav v južnih deželah. Člani odbora, o katerem smo že poročali, so poleg našega deželnega glavarja še poslanci Roškar in Brenčič iz Sp. Štajerske, dr. Laginja iz Istre in dr. Sesardić iz. Dalmacije. Deputaciji sta se pridružila tudi srednještajerska poslanca Huber in Schweiger, ker so razmere v srednjem Štajerju precej enake onim slovenske Štajerske.

Posvet z vodjem poljedelskega ministrstva je trajal čez eno uro. Splošni položaj je najprej obrazložil deželni glavar dr. Šušteršič, kazoč na preobremenjenje južnih dežel s prevelikimi dobavami, ki se ukazujejo od osrednje komisije na Dunaju, nadalje na veliko razliko med cenami v primeri s sudetskimi deželami, zlasti pa z Ogrsko. Predložil je zahtevo, da se poravna cela razlika med našimi in ogrskimi cenami in porabi v celoti v prilog živinorejcem.

Posamezni člani deputacije so potem razlagali podrobne razmere svojih pokrajin. S posebno vnemo in točnostjo je obrazložil poslanec Roškar razmere na Sp. Štajerskem in zahteval primerno remedуro. Ravno tako poslanec Brenčič. Z zgovorno besedo je slikal prežalostne istrske razmere poslanec dr. Laginja. Poslanec dr. Sesardić je označil položaj v Dalmaciji.

Voditelj poljedelskega ministrstva vitez dr. Ertl je vzel vse pritožbe in težnje dobrohotno na znanje in izjavil, da bo s svoje strani vse storil, kar je v njegovi moči, da se krivice in neenakosti odpravijo. Dne 3. julija t. l. se snidejo na Dunaju zastopniki vseh dežel, da se v tej zadevi posvetujejo in pri tej priliki se bo marsikaj pojasnilo. Poudarjal je, da se potrebščina, ki je žalibog vsled vojske zelo velika, po pravičnem ključu razdeli na vse dežele po razmerju živinskega stanja, v deželi sami pa je porazdelitev stvar dotičnih posebnih komisij, ki poslujejo pri namestništvih, oziroma pri deželnih vladah.

Deputacija se je potem podala k ministru za ljudsko prehrano, generalu Höferju, in mu je označila — kakor prej pri vitezu Ertlu — stališče kmeta glede živinskih cen in pokritja ogrske diference v prilog živinorejcem. Pri tej priliki se je poudarjalo tudi z vso odločnostjo, kako neutemeljeno se postopa pri rekviziciji žita, krompirja in sploh poljskih pridelkov. Kmetu se ni niti to pustilo, kar neobhodno potrebuje v lastni hiši, in čestokrat se je celo vzelo seme! Tako postopanje je nečuveno, ker uničuje kmetijsko produkcijo, od katere edino zavisi prehrana ljudstva.

Tudi minister Höfer je vzel izvajanja deputacije na znanje in je obljubil, da jih bo po možnosti upošteval v svojem delokrogu.

Slike z laškega bojišča.

Izza desete soške bitke.

Bilo je na predvečer praznika Vnebohoda. Solnce se je prijazno poslavljalo in nič hudega nismo slutili. Ponoči pa je začela italijanska artiljerija besneti proti obsoškim vasem, posebno pa proti Poljubinju, katerega vzame večkrat na muho. Ljudstvo je prestrašeno vstalo in z otroci hitelo iz vasi, iskat zavetja po senikih in drugih skrivališčih. Drugo jutro, na praznik Vnebohoda, je prišel nepričakovano iz Lubinja preč. gospod tolminski dekan, da opravi med nami, svojimi farani, sveto mašo. Zadržala ga ni velika smrtna nevarnost — saj so pokali topovi in divjali zrakoplovi — ne bolna noga, s katero je moral iti peš uro daleč. Za sv. mašo smo hitro pripravili priprost oltar pod neko skalo v Gadičih, vse drugo je gospod dekan prinesel s seboj. Duplina je bila tako nizka, da je moral gospod dekan stati z vpognjenim hrbtom. Še med službo božjo je priletela v bližino jame granata. Tembolj smo bili farani hvaležni našemu dušnemu pastirju, da nas ni pustil brez tolažbe v nevarnosti in nam je s sv. daritvijo naklonil obilo duhovnega veselja in novega poguma. Po opravljeni sv. maši smo se mu iskreno zahvalili in se s potolaženim srcem vračali na svoje deloma porušene domove, proseč Boga, da bi preč. gospoda dekana še dolgo ohranil v naši sredi.

Ni bila šala.

Lahi so računali, da pridejo topot gotovo v Trst. Že 13. maja so začeli močno streljati, a prav razbesneli so še-le dne 23. maja, o obletnici vojne napovedi. Krog nas so letele granate vseh kalibrov, kamenje, drobci železa, da že ni bilo več prijetno. Napeli smo vse sile in z največjo brzino streljali na bližajoče se Lahe. Opazovalec nam je večkrat javil, kako smo v polno zadeli in kako frče po zraku laški infanteristi. Streljali smo neprenehoma ves dan in vso noč. Drugi dan pa prileti petnajst laških letalcev, ki so krožili čisto nizko nad nami in metali bombe. Drugi letalci so po cestah streljali s strojnimi puškami na posamezne ljudi. Bila se je borba na življenje in smrt in marsikdo se je s skrbjo vpraševal, kakšen bo konec. Na mnogih krajih so goreli požari, posebno okrog naše baterije. Ponoči so požari razsvetljevali temo, vse je grmelo in bobnelo, ločiti ni bilo več strela od strela. Mi se nismo dali oplašiti in smo streljali kakor besni. Vendar so Italijani prišli nekoliko naprej, nakar je boj nekoliko pojenjal. Medtem smo se mi pripravili na protinapad in ga tudi srečno izvršili. V dveh dneh smo vrgli Lahe popolnoma nazaj, kjer so bili poprej in jih veliko ujeli. Osem laških ofenziv sem že bojeval tu na Krasu, a kaj takega Bog več ne daj! Pozdrav! Jožef Dolinar.

Letalčev pogreb.

Poleti v alpah niso šala. Ob vsakem poletu zastavi letalec svoje življenje. Jaški čin kneza Sapiehe, ki je poletel s Tirolske 5000 metrov visoko v Spezio in se vrnil brez trohice bencina, se pač enkrat posreči. Nadporočnika Linke-Crarford in grof Herberstein sta se vrnila iz Lasitane z 69 zadetki v aparatu.

Včeraj sta padla v zračnem boju s tremi Nieuporti nadporočnik Böck in njegov pilot. Krogla je šla Böcku skozi celo telo in mu raztrgala v stegnu žilo odvodnico. Eno roko je pritisnil na rano, da bi zadržal iztekajoče življenje, z drugo je pa poizkušal izmeniti municijski pas na strojni puški. Kri ga je rdeče pobarvala.

In danes hočemo nadporočnika Böcka pokopati. Veliki avtomobili mnogih letalskih stotnij stoje pred pokopališčem. Piloti, na prsih zlate hrabrostne svetinje, neso črno pobarvano leseno krsto iz kapele h grobu. Častna stotnija salutira, godba se tožeče oglasi, duhovnik govori pokojniku v slabi nemščini, mi pa stojimo odkritih glav. Opazujem svoje prijatelje. Četrtič sem pri njihovi stotniji, vedno so to mladi, veseli ljudje, toda razen poveljnika vedno drugi. Nekaj je bilo prestavljenih, nekaj jih je odšlo v pilotski tečaj ali so dobili lastno stotnijo, nekateri so padli. Tak mrtvec še vedno posega v naš krog: njegove stvari pošljejo domov, denar za menažo zaračunijo, starši in nevesta hočejo vedeti najmanjše podrobnosti, kako se je zgodilo, njegovi časopisi prihajajo dalje, njegova slika na steni v jedilnici dobi opazko: »Padel.« V stotniji govore o njem samo toliko, kolikor je potrebno.

Eden letalcev kroži nad grobom, nato se pa šumno požene dalje proti sovražniku. Duhovnik pravi: »Pripravljen treba biti, to je vse.« Godba zasvira »Bog obvaruj...«, dva vojaka, grobarja, se vzravnata iz groba in strumno stojita...

Mravlje.

V A. smo dali ustaviti voz ter smo šli peš dalje proti prvi črti. Sovražni zaporni ogenj leži nad vasjo in cesto. »Vas« se pravzaprav ne more več reči — razvaline, pogorišča, granatne jame. Namesto škrjančkov drobé svojo pesem granate, namesto žita seje smrt granatne drobce in celo mušice so jeklene. In vendar sem videl nepoškodovane jablane nastavljati sad in med zvitimi železniškimi tračnicami poganjajo žitne bilke. Stari ogrski črnovojnik, ki nas je vozil, jih nabira za svoje suhe konje. Če je v bližino pljusknila granata, je nevoljno stresel s svojo sivo glavo.

Ko smo se vrnili, je zamišljen stal sredi ceste, Z bičevnikom je delal črte v cestnem prahu. Videli smo: Truma mravelj je v kolonah šla preko ceste, nekatere so drvele sem, druge tja. Kjer je posegel mednje bičevnik, so se v zmedi ustavile. Nobena več ni hotela preko nevarnega mesta. Nekatere so se ga v loku ognile in šle po stranskem potu. Iz zaježene trume ostalih so se čez nekaj časa izločile posamezne patrulje, ki so previdno preiskale nevarno ozemlje. Ko so dognale, da je vse v redu, so prihajale druge in polagoma se je zopet strnila cela vojska. »Čisto tako, kakor pri nas,« je mrmral stari ogrski Švab.

Oprezno je potegnil konje izza neke stene. Sedli smo na voz in se odpeljali. Ob cesti so stala drevesca brez korenin; sama suha in mrtva, ščitijo življenje, ki se v kolonah noč in dan pomika na kraj razdejanja.

Nesreča na parniku. V reški luki so te dni štirje delavci na parniku družbe »Levante« strgali rjo, da bi ga potem nanovo prebarvali. Nenadoma se je razdrl oder, na katerem so stali, in vsi štirje so padli 5 metrov globoko. Trije izmed njih so dobili težke poškodbe, 61letni Frančišek Covatin iz Drage je pa na mestu izdihnil.

Pomorska letala v deseti bitki.

Iz »Österr. ung. Kriegskorresp.«: Bližina morja je igrala v bojih desete soške bitke važno vlogo in odkrito priznano, za nas neugodno. Lugansko ozemlje od Gradeža do Tržiča nudi veliko ugodnost tam se nahajajočim sovražnim napadalnim sredstvom. Številni topovski materijal je bilo mogoče postaviti tam, tudi težke angleške mornariške topove, ne da bi potrebovali varstva proti morju, ker plitva voda ob bregu zabranjuje močnejše armiranim in globlje segajočim ladjam približati se na uspešno strelno distanco. Vojna mornarica pa ni hotela zaostati v bojih za varstvo našega prvega morskega empoirja. Kar se ni dalo storiti na vodi, je bilo preloženo v zrak in pomorska letala so delovala neutrudljivo. Bile so to epizode v velikem okvirju bojnih dogodkov, ki so pomagale pri marsikaki odločitvi. Že tekom pripravljalnih bojev so pomorski letalci neprestano motili nabirališče italijanskih čet in njihova skladišča, zlasti so bile z morske strani sicer nepristopne sovražne baterijske pozicije pri Zdobi (izliv Soče) cilj neprestanih izvidnih napadov. Ko so dosegli sovražni napadi dne 24. in 25. maja svoj višek, so nastopili za porabo v plitvi vodi ploščati angleški monitorji kot skrajno levo krilo italijanske napadalne fronte v lagunah; njihovi težki, dalekosežni topovi so sodelovali v bojih na naše pozicije. Izvršil se je letalski napad na te monitorje, dva sta bila zadeta in te bojne enote so se malo umaknile. Predorne ceste pri Medji vasi, Flondarju, Štivanu, Devinu in Tržiču so obstreljevala pomorska letala z bombami in strojnimi puškami in razkropljevaal so korakajoče sovražne kolone. Ko je ofenziva ponehala, so obiskala pomorska letala ozemlje za italijansko bojno fronto in obložila z bombami učinkovito barake, garniture železniške in izložišča v Zagraju. Generalni polkovnik Boroević je poslal mornariškemu poveljstvu tako-le brzojavko: »Za uspešno in inicijativno sopomoč krabrih pomorskih letalcev kakor tudi za razumno in tovariško skupno delovanje z letalci na kopnem, ki je bilo posebno dragoceno na včerajšnji vroči bojni dan, prosim, da se sporoči tem vrlim letalcem zahvalo in moj pozdrav.«

Prvo sv. obhajilo begunških otrok na Nižje Avstrijskem.

V Gänserndorfu na Nižje Avstrijskem se je 22. junija vršilo prvo sv. obhajilo naših begunčkov iz goriške okolice. Z velikim veseljem in s sveto pobožnostjo so se pripravljali za najsrečnejši dan svojega življenja. Globok vtis je napravil ta prizor na nas uboge brez doma, pa tudi na tukajšnje domačine. Toplo se zahvaljujemo tukajšnjemu kaplanu čast. g. Aleksandru Tenscher ki se je veliko trudil in si prizadeval s pripravo naših otrok na ta najvažnejši dan. Posebej se zahvaljujemo naši gdč. učiteljici Merici Durjavič, ki se ves čas požrtvovalno trudi s poučevanjem naše mladine. Veliko nam pripomore tudi s tem, da prosi in skrbi za nas, ker si sami ne znamo pomagati v tujem jeziku. Bog stotero povrni vsem našim dobrotnikom! — Sovodenjske begunke.

Glasovi o naših v Italiji.

Č. g. Izaj Božič, vikar na Kamnem pri Kobaridu, sedaj interniral v »Offida, scuole elementari, provinzia Ascoli Piceno v Italiji, piše svojemu prijatelju Josipu Ivančiču v Šebreljah: Offida 24. 1. 1917. Dragi! Od 6. 6. 1915 do srede decembra smo bili Kamenci v Kredu in Borjani. V Borjani so še sedaj Tvoji domači, kolikor vem, vsi zdravi. V Kotu je še okoli 150 Kamencev, ravno toliko jih je v Diano Marina, prov. Porto Maurizio pri Genovi. Tukaj nas je okoli 30. Meni je umrla ljuba mati dne 27. 10. 1916 tukaj v Offidi. Jaz sem ravno takrat imel žoltenico. Torej od srede decembra 1915 smo bili v Ascoli Piceno (mesto veliko kakor Gorica) do 28. 7. 1916. Od takrat smo v Offidi (mesto šteje 8000 duš), šest ur od Ascoli blizu Jadranskega morja; ravno vzhodno leži Metkovič v Dalmaciji. Piši mi naslove Tvojih ljubih bratov! Pozdravi vse tiste mladeniče v mojem imenu, kojim pišeš, ki so doma s Kamna. Izroči moje srčne pozdrave vsem gg. duhovnikom! Gospodu dekanu Kunšiču še posebno. Spominjaj se mene, moje matere in nas v molitvah. Z iskrenimi pozdravi do svidenja!

Č. g. Ivan Leben, kurat na Libušnjem pri Kobaridu, Ljubljančan, sedaj interniran v Nughedu s. Nicolo, prov. Sassari, Sardegna, v Italiji, piše goriimenovanemu: Predragi! Pisal sem Ti skozi Švico, pa nisem dobil nobenega odgovora, najbrž nisi dobil mojega dopisa. Jaz sem tu ravno en mesec, in sem hvala Bogu zdrav. G. Fon iz Zapotoka mi piše, da je njegova mati hudo bolna in da bo težko okrevala. Pobit je zelo, moli zanj in za mater. G. dekan in kaplan v Kobaridu in gospodje v Kotu so vsi zdravi in pozdravijo vse na oni strani. G. dekan Rojec mi je že dvakrat pisal, drugi nobeden. Kje se nahaja g. Svitoslav Premru od »Goriške Zveze«? Pozdravi g. dekana Kunšiča! Upam, da je še zdrav. Pozdravi sploh vse gospode! Prosim povej g. učitelju Sivcu v Cerknem, da so njegovi v Breginju zdravi. Jaz sem mu pisal večkrat, pa ne vem, če je dobil. Pozdrav! Tvoj Ivan. — Nughedu s. Nicolo, 29. 4. 1917.

Iščejo se: Karolina Nikolaučič iz Cerovega (Brda) bi rada vedela za svojega moža Janeza, ki je odšel k vojakom 20. maja 1915, od takrat ne ve nič o njem. Njen naslov: Karolina Nikolaučič (internata), Tronzano Vercellese, Prov. Novara, Italia. — Kristina Prinčič iz Cerovega (Brda) bi rada vedela za svojega moža Štefana, ki je odšel k vojakom 20. maja 1915, od takrat ne ve nič o njem. Njen naslov: Kristina Prinčič (internata), Albano Vercellese, Prov. Novara, Italia. — Bernarda Jackin iz Cerovega (Brda) bi rada vedela za svojega moža Jožefa, ki je odšel 20. maja 1915 z volmi k vojakom vozit; od takrat ne ve nič o njem. Njen naslov: Bernarda Jachin (internata), Bettona, Perugia, Italia. — Marija Prinčič (babica) iz Cerovega (Brda) bi rada vedela za svoje sinove Karola, Virgila in Emilija, ki so bili odšli k vojakom in od 20. maja 1915 ne ve nič o njih. Nje naslov: Marija Prinčič (internata), Tronzano Vercellese, Prov. Novara, Italia.

Iz doma naših slepih junakov v Gradcu

nam pišejo:

Nekam oživljen je tihi dom slovenskih vojakov slepcev »Odilien Blindeninstitut« v Gradcu. Če človek ponovi obisk temu zavodu, ki je bil do nedavnega časa naši javnosti neznan, tedaj dobi vtis, da se je tem junakom odprla širna domovina v ljubezni polnem čustvu. Srca rojakov in njih misli so vaše. Pojenjala je pri njih in okoli njih ona svinčeno težka zavest pozabljenosti, obiski se množe, vse, vse v tej strašni temi, jim je danes oživljena alegorija človekoljubja in dobrosrčnosti Slovencev v domovini. Bog plačaj! Slepi junak Ljubljančan, oče, Pavel Križnar, je prejel »zlato«. Lahko si mislimo, kako je ponosen nanjo. Z njim se vesele odlikovanja tudi vsi njegovi še ne odlikovani tovariši, ker kot najstarejšemu v njih družbi mu gre sedaj tudi v tem oziru prvenstvo. On je res pravi junak. Dobra volja, zdrav humor in ljubav do mile nam Avstrije mu je moralična opora za žrtev, ki jo je donesel domovini na oltar. — V nedeljo dne 10. t. m. se je zbrala na inicijativo neimenovanega slovenskega rodoljuba slovenska družba v zavodu samem in popeljali so junake-slepce na kratko razvedrilo v Ragnitztal (zur Taube). Veselje je bilo gledati te junake, ki so saj za nekaj časa pozabili svojo prežalostno usodo. Zahvala za ta velehumanitarni čin gre v prvi vrsti imenovanemu rodoljubu, čast. damam in gg. kuratom, ter vsem ostalim gospodom. V drugi vrsti pa slavnemu ravnateljstvu zavoda, ki je s svojim dovoljenjem za izlet pripomoglo, da se je dobro delo izvršilo. Na Sv. Petra in Pavla so jih zopet popeljali na malo razvedrilo. — K sklepu se še obračamo s prošnjo do slovenske javnosti radi pisalnega stroja za Antona Pleškota z Dobrove pri Ljubljani, ki bi se rad priučil pisati na navadni pisalni stroj, na onega za slepce že zna. S tem bi mu bila zasigurirana bodočnost. Darove sprejema č. sestra Klara Verhunc, Gradec, Odilien-Blindeninstitut, Leonhardstrasse.

Gospodarske beležke.

Oddaja sena iz letine 1917 je urejena po novi naredbi. Opozarjamo občinske zaupnike, ki jim je izročena naloga popisovanja množin, da naj ločijo pašnike od travnikov. Ako se vzame za podlago ploskev brez ozira na to, ali je pašnik ali travnik, se dobe čisto napačne številke. Zapišejo naj se samo travniki, ki se resnično kose. V rubriki za »hmelj«, ki ga pri nas ni, se morejo zapisati pašniki, a seveda le taki, ki v resnici kaj užitka za pašo dajejo. Steljniki se sploh ne morejo upoštevati. Zdravo, suho, nepokvarjeno seno se plačuje po 17 kron. Kmet dobi poleg tega za vožnjo odškodnino, ki znaša do 5 km daljave 1 K, do 10 km 1 K 70 vin. in čez 10 km 2 K za vsakih 100 kg. Ako vojaštvo samo odpeljuje, seveda ta odškodnina odpade. Če je seno pravilno v bale stisnjeno in z žico povezano, se priračuna pri vsakih 100 kg za stiskanje 1 K 60 vin. in za žico 40 vin. To velja za seno letošnjega pridelka. Vse množine, ki jih vojaški oddelki samostojno nakupijo, se morajo naznaniti Deželnemu mestu za krmila v Ljubljani, da se od deželne dajatve odštejejo. Brez dovoljenja deželnega mesta za krmila se iz občine vun ne sme seno oddajati. Med potrebnimi posestniki v občini je dovoljena prodaja do 500 kg, toda le s privoljenjem županstva.

— **Drva.** Pred nekaj dnevi se je v »Slovencu« razmotrivalo v nekako treh vrsticah vprašanje drv za prihodnjo zimo. Razgovor je bil sprožil pisec teh vrstic, ki je sam živeč na deželi za silo preskrbljen s kurjavo, pa vidi, da se gre tu za javnost jako važno stvar. Izvedelo se je, da se je za aprovizacijo z drvmi vršila pri c. kr. deželni vladi enketa. Kaj se je tu ukrenilo, to na zunaj ni prodrlo. Po naši sodbi je začetek rešitve tega vprašanja v tem, da kmetje po deželi pripravijo dovolj drv, in to prav gotovo in hitro. Najlepši čas za to se je že zamudil, pa še je čas. Če blaga ne bo, ne bo vse jamranje nič pomagalo. Če pa bodo drva, potem bo stvar že kako šla.

Rekviriranje živine pri nas in na Ogrskem. Zadnji čas je slišala javnost veliko pritožb radi prekomernega rekviriranja živine pri nas, dočim se postopa na Ogrskem mnogo zmernejše ter so zadnji čas ondi tudi cene zvišali. Sedaj poroča graškim listom z Ogrskega neki Avstrijec, ki pravi, da ima sedaj na Ogrskem in Sedmograškem vsak kmet več goved nego pred vojno. Dočim so najprej po alpskih deželah brez ozira pobrali klajo in živino, so pa prizanesli ogrskemu in rumunskemu kmetu, ki more sedaj, če hoče — sili ga nihče — prodati nekaj glav živine za 2 K pri kilogramu dražje nego alpski kmet.

Kalija je kalijev sindikat v Nemčiji spravil v prvih štirih mesecih letošnjega leta 4·4 milijone kvintalov proti 4·26 mil. kvintalov v istem času lanskega leta. Množina je računana z ozirom na čisti kalij. Povpraševanju ni bilo mogoče zadostiti.

Kriza v živilih se na Francoskem poostruje čimdalje bolj, ker ljudstvo ne pozna nikake discipline. Ko so bili vpeljani mesni dnevi, je ljudstvo silno navalilo na mesarje in so ti zato cene neverjetno zvišali. Tudi pri prodaji rib so bile zmešnjave in so se cene silno dvignile.

Nemška vlada zahteva prepustitev tujezemskih vrednostnih papirjev državi, in to pred vsem švedskih, danskih in švicarskih. Pred vsem se gre tu za uradne in poluradne papirje, kakor tudi za akcije in obligacije prvovrstnih bank, železnic, industrijskih podjetij itd. Kdor takih papirjev ne bi priglasil, ga kaznujejo z globo 10.000 mark in z zaporom.

V Sofiji se je ustanovila kralj. bolgarska paroplovna akcijska družba »Dunav«. Soudeležene so kralj. ogrska akcijska družba za plovbo po rekah in po morju, I. priv. c. kr. donavska paroplovna družba, c. kr. priv. splošni avstrijski zemljiško-kreditni zavod in ogrska splošna kreditna banka.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno poberva. 1 steklenica s poštnino vred K 2·70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči bleda lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2·45. Povzetje 85 vinarjev več. Naslov za naročila: JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 643, Morava. 2525

G. F. Jurásek
vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.
Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna zamena in desetletno jamstvo. Specielni zavod za vglaševanje ter popravila vseh glasbil. Vglaševalec v »Glasbeni matici« ter v vseh slovenskih zavodih.

500 K Vam plačam, ako Vaših **kurjih očes, bradavic** in **trde kože,** tekom 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi
Ria-Balsam. Cena ločku z jamstvenim pismom **K 1·75,** 3 lončki **K 4·50,** 6 lončkov **K 7·50.** Stotine zahvalnic in priznalnic. **Kemeny, Kaschau (Kassa) I,** poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

93
Štambilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčuk-štambilijev
Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Nikakega zobobola
več, nobenih noči brez spanja. „Fides" lajša bol pri votlih zobeh kakor tudi pri najtrdovrat. revmat. zobnih bolečinah, kjer so odrekla vsa sredstva. Pri neuspehu denar nazaj! Cena K 2·— 3 tube K 5·—, 6 tub K 8·— — Nikake zobne prhline več. Snežno bele zobe dosežete s XIRIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3 stekl. K 5. KEMENY, Kaschau I. pošt. pr. 12-Z. 18 Ogrsko.

Gostilna v najem
ali na račun se takoj prevzame v Ljubljani ali bližnji okolici.
Ponudbe pod šifro **»Kristina«, Dolenjska cesta 6, Ljubljana..**

Vsakovrstne 108
slamnike
priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročitev. Cene primerno nizke, postrežba, kakor je v takem času najbolje mogoča. **FR. CERAR,** tov. slamnikov v **Stobu,** pošta in žel. post. **Domžale pri Lj.**

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki fotografiji
DAVORIN ROVŠEK
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Jožef Jug pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. **Solidna in točna postrežba.** 804

Henrik Weisz Nagysallo (Kom. Bars)
Ustan. 1910.
dobavlja po povzetju naslednje **čevlje** v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.—, K 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Beli moderni platneni čevlji za dame v vsaki velikosti. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 1 škatlja kreme za čevlje K 1.—
zakon. protokol

Gospodična želi za dobo poletnih mesecev brez zahteve plače, v svrho priučenja slovenščine mesta kot 1578
hišina ali k otrokom
Ponudbe pod: **Stefaner, St. Rupert pri Celovcu, Bahnstrasse 4 c.**

Hiša
z vrtom v Ljubljani, na prometni cesti, urejena za več trgovin, se pod ugodnimi pogoji **takoj proda.** Pojasnila pri upravi lista pod **1529.** — (Znamka za odgovor.)

Kmetovalci!
Za
gnojenje v jeseni
naročite takoj 40% kalijevo sol! Cena K 22·80 za 100 kg iz postaje Žalec. Z naročilom treba vposlati vreče! Razpošilja se po povzetju najmanj 100 kg.
Vinko Vabič, veletržec, Žalec,
Južno štajersko.
Za odstotke garancija! Postrežba solidna!

MATTONIS
JEDINSTVEN U SVOJOJ ANALITIČNOJ KAKVOĆI
NAJBOLJE ODAVNA NAJSIGURNIJE PORODIČNO PIĆE
GIESSHUBLER
ČISTI PRIRODNI ALKALIČNI KISELI IZVOR
Zaloge v Ljubljani:
A. Šarabon in Julius Elbert.

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. „rujavo mazilo". Mali lonček K 1·60, veliki K 3·— porcija za rodbino K 9·—. Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg.** 1520

Ustanovljeno l. 1893. **Ustanovljeno l. 1893.**
UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO
v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.
Vračajo se posojila v 7½, 15 ali 22½ letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.
Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.
Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4½%.
Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.348·40 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnico za 6,089.850 kron.

Mestna hranilnica v Radovljici
Kmetska hranilnica in posojilnica v Radovljici
Posojilnica v Radovljici
dovoljujejo si tem potom naznaniti, da bodo pričenši z dnem **1. julija 1917** zjutraj za stranke uradovale
od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne
razun v nedeljah in praznikih
ter prosijo, da blagovoli p. t. občinstvo vzeti to na znanje
Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici — **Ravnateljstvo** Kmetske hranilnice in posojilnice v Radovljici — **Ravnateljstvo** Posojilnice v Radovljici

Kostanjeve in bukove hlode
kupi vsako množino franko vagon
Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.
Vpoštevajo se le pismene ponudbe z navedbo cen. 136

Tehnična pisarna 2780
za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. **zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.**
VALENTIN ACCETTO
zapriseženi sodni izvedenec
v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.
Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.

Prodaja posode
od 25. junija do 7. julija
Prodaja se Karlovarski porcelan ter posoda za mleko iz pločevine. Na številni obisk vabi **Ivan Kus.**

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.
Nasproti hotela »Union«
BRATA EBERL
Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža, čopičev, barv za umetne in sobne slikarje, barv za zidovje, sploh vseh v najino stroko spadajočih predmetov v priznani najboljši kakovosti, pri točni in vestni postrežbi.
Cene kolikor mogoče zmerne.
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Konjak

iz vin lastnega pridelka destiliran, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepčilo za ohranitev življenja. Razpošilja **12 let starega 4 polliterske steklenice franko po pošti za 40 kron, mladega trileetnega,** čudovito učinkujočega kot bol lajšajoče vribalno sredstvo pri trganju v udih, **4 polliterske steklenice za 32 kron; vino** od 56 litrov višje, **rizling** in **rudeči burgundec** liter po **3 K 60 v.**

Benedikt Hertl,
graščak, grad Golič, Konjice, Štajer.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)

in slamnate podplate za v čevlje

katere sem začel izdelovati, tako da ustrežem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsak poskusi!
FRANC CERAR, tovarna slamnikov v Stobu,-pošta Domžale pri Ljubljani. 107

Službe išče

knjigovodja in organist

star 30 let, oženjen, vojaščine prost, pri posojilnici v kakem večjem kraju na Kranjskem ali Štajerskem, zmožen bilanciranja in vseh v to stroko spadajočih del z 8letno prakso in z dobrimi spričevali. Poleg tega bi prevzel tudi službo **občinskega tajnika.** Absolviral ‚Orglarsko šolo' in ‚Glasbeno matico' v Ljubljani in je zmožen poučevati pevsko društvo ter godbo na pihala in lok. – Ponudbe na upravo „Slovenca" pod šifro: **Marljivost 1567.**

Kostanjev les

od 1 m dolgosti, 10 cm debelosti naprej,

v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrdka

J. Pogačnik, 2407
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene oprave itd.
dobavlja najcenejše
JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlici, Češko.

Vojna zapestna ura

natančno regul. in repds. Nikel ali jeklo K 12.— 16·— 20·— z radij. svetiln. kazališčem K 16·— 20·— K 24·— v srebrnem okrovu K 18·— 24·— K 28·—, z radij svet. kazal. K 30·— 36·— srebrna zapestn. ura na elast. K 30·— 36·— 40·— 14 kar. zlata zapestna ura na elast. K 100·— K 120·— K 140·— 3 letno pismeno jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad
c. in kr. dvorni založnik Brüx št. 1553 (Češko.)
Na željo se vsakomur zastonj pošlje moj glavni cenik.

Proda se 3 1/4 leta stara

KOBILA

ter **kupi** rabljen a dobro ohranjen

KOLESELJ

ali **kočija** za enega konja. Naslov pove uprava „Slovenca" pod št. **1563** (ako znamka za odgovor).

Ovčji sir,

polnomasten (vollfett) v sodčkih po 30—50 kg.

malinov sok

ter **suhe češplje** pošilja I. Gigović, Sisak, trgovina drv. 1558

Krepar, šole prosti deček s čodno pisavo se sprejme za

vajenca

pri krojaškem mojstru in trgovcu Aloj. Ricko v Donawitzu pri Ljubnem, Gor. Štajer. Prednost imajo taki, ki so radi vpoklica mojstra morali prekiniti učno dobo.

Srbečico, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče jantarsko milo 4 K. — Izdeluje
Gerő Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.

Na prodaj sta dve skoro popolnoma novi dvovprežni usnjati

konjski opravi

prva priprostejša, druga jako fina. — Natančnejša pojasnila daje g. **Jože Rozman, Gradišče 13.**

Proda se več novih

kmetijskih strojev

slovite tovarne „Umrath" kakor **mlatilnice, vratila (gepelni), slamoreznice, čistilniki, mlini za grozdje, stiskalnice za vino, travniške brane** in drugi poljedelski stroji.

Franc Hitti, Ljubljana, Martinova c. 2.

Prodaja

cikorije, milo za pranje, Slivovko in Tropinovec.

755

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po poštnem povzetju tvrdka

A. Kušlan
Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Zahtevajte slovenski cenik! **Naslov: Jos. Petelinc, Ljubljana.**

Priporoča se tvrdka

JOS. PETELINC

tovarniška zaloga šivalnih strojev.

Stroji v raznih opremah in sistemih, priproste kakor tudi luxus-opreme vedno v zalogi. Pouk v umetnem vezenju brezplačen!

Ljubljana, 1394
blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi tretja hiša.

10 letna garancija!

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana :::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljsko pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 672.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Tedaj čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rastel zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjeništvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeniki.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo. 1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Vojno zavarovanje

za

VI. vojno posojilo

Sprejme zavarovalnica **„ANKER"**

do 15. julija 1917

To priliko naj vsak uporabi in se odzove svoji dolžnosti ter podpiše.

Glavno zastopstvo za Kranjsko.
Ljubljana, Prisojna ulica 1.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv. **Telefon št. 41.**

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vegal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60,200.000 K Reserve 17,000.000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje **denarnih vlog** na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje **vrednostnih papirjev** strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. novembra 1916 K 143,261.140.-.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št 6, za frančiškansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1916 okroglo 26 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica" sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. . . . . K 173,490.838·—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. . . . . K 48,732.022·76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . K 432 232·66

Kdor namerava skleniti življensko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastonj in poštnine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezie cesta št. 12.

MILO

dobivate v specijalni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Istotam tudi **sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški** itd. **na debelo in drobno!**

Christofov učni zavod v Ljubljani

vpisuje v dnevne in večerne tečaje za šolsko leto 1917-1918 **v Sodni ulici št. 1. ves mesec julij 1917** vsak dan od 2. do 8. ure zvečer. — Najbolje obiskovano zasebno učilišče. — Absolventi pridejo najhitreje k dobremu kruhu.

Jaz Ana Csillag

s svojimi **185 cm** dolgimi **orjaškimi Lorelejskimi lasmi,** ki sem jih dobila po **14 mesečni rabi** pomade, ki sem jo **iznašla sama.** To je edino sredstvo proti **izpadanju las,** za njih rast in **negovanje,** za **ojačitev lasišča,** pri **moških** krepko **pospešuje rast brade,** in že po kratki dobi daje **lasem** in **bradi** naravni **blesk** in **polnost** in jih varuje pred prezgodnjim **osivenjem** do najvišje starosti.

Lonček po 6, 10 in 15 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice, kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj, I, Kohlmarkt 11.

Modni salon.

V zalogi novi žalni klobuki.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo najnovejših slamnikov.

Odprto tudi v opoldanskih urah.
Cene priznano nizke.

Rozi Fabčič
Rimska cesta št. 6

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL SINOVI

Ljubljana

Resljeva cesta 1. Marijin trg 1.

priporoča vse vrste **olinatih, suhih in fasadnih barv, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, mast za usnje, kolomaza, čopičev, steklarskega kleja** in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Seznami na razpolago.

A. & E. Skaberne

Najnovejše bluze za dame

Mestni trg št. 10.

1304

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.
DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.
POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ
VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4%. :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.

Tisk »Katoliške Tiskarne«. Izdaja konzorcij »Slovenca«. Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.